

Новини ▶ 4

Правителството
занижи
прогнозата си
за растеж

Компании ▶ 12-13

ПИБ ще финансира
част от покупката
на "Кремиковци"
с 59 млн. EUR

Пари
BONNIER
pari.bg

Четвъртък

14 април 2011, брой 72 (5131)

USD/BGN: 1.34950

▼ -0.16%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.44930

▲ +0.16%

Българска народна банка

Sofix: 439.80

▼ -0.64%

Българска фондова борса

BG40: 131.61

▼ -0.45%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ПРОЛЕТТА НА БЛИЗКИЯ ИЗТОК

Протестите в Северна Африка и арабските страни на пръв поглед са различни - едните са директно срещу правителството, а другите са за провеждането на реформи. Всъщност обаче те са срещу ниския жизнен стандарт ▶ 8-9

Новини ▶ 7

Компанията на Владимир Каролев ще прави анализ за АЕЦ "Белене"

Компании ▶ 11

Парламентът одобри 140 млн. лв. държавна помощ за БДЖ

Интервю ▶ 19

▶ Михаел Вайс, мениджър на А.Т. Керпей, отговарящ за Черноморския регион

България има потенциал за аутсорсинг, но не го използва

Печеливш
Мария Бояджийска

Зам.-кметът по екология на Столичната община Мария Бояджийска официално поема ресора на отстранения преди месец Минко Герджиков и вече отговоря и за направлението "Финанси и стопанска дейност". Така освен за проблемите с чистотата и зелените системи на града Бояджийска ще се грижи и за всички финансови въпроси, търговската дейност, местните данъци и такси, както и за приватизацията в столицата.

Губещ
Робърт МакДоналд

Европейската комисия ще глоби с общо 315 млн. EUR трите водещи производители на перилни препарати - Procter&Gamble, Unilever и Henkel. Водената от МакДоналд компания Procter&Gamble ще плати най-много - 211.2 млн. EUR, а Unilever - 104 млн. EUR. Глобата за Henkel е опростена, тъй като именно германската компания е уведомила ЕК за съществуването на картела.

► Повече на стр. 15

Мнения

► По темата "HSBC ще получи 0.95% от цената на АЕЦ "Белене", ако докаже, че е рентабилна". 6 милиарда + лихви за 30 години + инфраструктура + разходи досега = над 10 милиарда евро! Това е нов външен дълг, който ще се изплаща поне от 2 поколения, а цената на тока ще е по-висока -! - от тази от вятърни генератори. Технологиите се развиват бързо и тази енергия поевтинява. А цената на урана, червени мафиоти и агенти на ДС, расте.

ГЕРБавия

► "Ако HSBC се произнесе положително... ще вземе още между 60 и 100 млн. EUR". Можем да се обзаложим как ще се произнесе уважаваната HSBC.

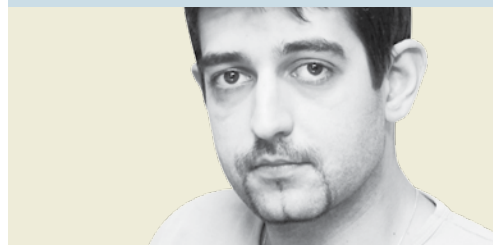
В. Златев

Коментар

Правителството съвсем се обезличи

Николай Вълканов
nikolay.valkanov@pari.bg

„Ако все пак някой е таил надежда, че ГЕРБ ще изпълни дори нищожна част от програмата си или че ще даде поне малка заявка към дясната част на електората, крайно време е да я загърби

Дори най-основни неща във финансовата политика на всяко правителство, като данъци, бюджет и преразпределителна роля на държавата, в случая се маргинализират до пълна безпринципност.

Правителството на ГЕРБ, което дойде на власт с обещания за балансиран бюджет, по-ниски данъци и държавни разходи до 35% от БВП, не само че не ги изпълни, но и планира дефицити, по-високи данъци и таван на държавните разходи от 40% от БВП в следващите 3 години. А това дори надхвърля рамките на мандата му! За някакви реформи в областта на образованието, здравеопазване, социална система, държавни разходи, бизнес среда е несериозно дори да се мисли. Това е единственото заключение от приетите днес от Министерския съвет Тригодишна бюджетна прогноза и Национална програма за реформи до 2009-2013 г. Изглежда, дори предстоящите

президентски и местни избори не са достатъчен стимул за правителството на Бойко Борисов да поведе по-активна политика. А резултатите от последните избори в Ирландия и Латвия, които ясно показваха, че гласоподавателите наказват популистите и предпочитат реформаторите, са минали покрай ушите на българските управляващи.

С приетата тригодишна прогноза кабинетът на практика признава неспособността си да овладее публичните разходи със заложените бюджетни дефицити до 2014 г. Да не говорим, че финансовият министър най-вероятно отново ще изненада неприятно всички през тази година, когато се окаже, че дупката в бюджета е по-голяма от предвиденото. Първо, защото само за първите два месеца на годината натрупаният дефицит е близо 38% от планирания за цялата година. Второ, защото министрите вече дават заявки за по-големи бюджети

СНИМКА SHUTTERSTOCK

на подопечните им ведомства. (Бюджетът на министерството на Аню Ангелов ще се увеличи с 500 млн. лв. - стр. 5.)

Всъщност, ако трябва да прибягваме до сравнения с предишното правителство, каквито Бойко Борисов много обича да прави, правилото за 40% таван на държавните разходи беше въведено именно от тройната коалиция

през 2005 г. Само че когато тя повишаваше косвените данъци, понижаваше преките - ДОД и осигуровки. Сегашното правителство повишава и едните, и другите. Вярно, икономическата ситуация в страната преди няколко години беше различна, но по-тревожното е, че кабинетът не мисли как да я подобри сега, когато има отчаяна нужда икономиката да се изправи на крака. ■

pari.bg Top 3

1 Япония занижи оценката си за ръста на икономиката. Производството на третата по големина икономика в света намалява, показва доклад на японското правителство.

2 Фирма на един месец купи "Кремиковци". "Ел Трейд къмпани" на 26-годишния Лъчезар Варнаджиев спечели търза за активи на завода за 316 млн. лв.

3 Коментар: Младите "надежди" на България. Не се ли чувствате горди от младите предприемачи на България? Едва завършили образованието си, те вече въртят милиони.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radinova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип Буров - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теогора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Чувствам се като магьосник - където бръкна в джобовете си, вадя ленти

► **Бойко Борисов**, премиер, по време на откриването на канализационен колектор в кв. "Горна баня"

Число на деня**3.6**

► млн. лв. са задълженията към държавата от концесия на плажове заедно с начислените лихви и неустойки, каза директорът на дирекция "Концесии" в МРРБ Милен Топалов

Коментар

Производителност на труда и заплати

Социалният министър Тотю Младенов и синдикатите "изчислили", че заплатите тази година трябва да се вдигнат с 11% заради растяща производителност на труда, инфлация и конкурентоспособност. Ако трябва накратко да изразя мнението си по тези изчисления, то е: "синдикатите не могат да смятат" (отново).

Ако бяха погледнали малко статистика, щяха да видят, че няма нито една страна в ЕС, която да има подобно повишение на заплатите. Дори страни, в които се отбелязва бързо икономическо възстановяване и/или висока инфлация, нямат 11% растеж на заплатите. Не просто никой няма 11% растеж на заплатите, но нито една страна дори не се доближава.

Например в Полша заплатите растат около половин процент, в Швеция, Естония и Германия с процент и малко. Неслучайно давам пример с тези страни - те постигнаха най-висок икономически растеж през 2010 г. в ЕС. Високият икономически растеж води до растеж на заплатите, но не такъв, какъвто искат синдикатите и Тотю Младенов. Обаче има едно условие - първо трябва да се постигне висок и устойчив растеж и едва тогава идва увеличението на заплатите. А България

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"

” **Първо трябва да се постигне висок и устойчив растеж и едва тогава идва увеличението на заплатите**

през 2010 г. имаше почти нулев растеж на икономиката.

Но нали има инфлация, на теория това трябва да вдигне заплатите? Въпросът е откъде идва инфлацията - а тя идва от увеличените цени на суровините и енергията на световните пазари. Т.е. инфлацията всъщност е допълнителен разход за фирмите, тя ги наговарва допълнително, а не им дава повече сред-

ства, с които да плащат заплати.

А производителността на труда? Не трябва ли заплатите да растат с производителността на труда? Отговорът е: да, те растат заедно, но в дългосрочен план. Не и в краткосрочен. И има съвсем очевидна причина за това, която, изглежда, само синдикатите не забелязват.

Нека си зададем въпроса защо се увеличава производителността на труда. Заради висок икономически растеж, нови инвестиции, повишено образование и квалификация? Не. Производителността на труда се увеличава основно заради уволняването на хора. Фирмите, особено работещите на вътрешния пазар, са принудени да съкращават разходите си, за да оцелеят. Производителността не носи повече пари за заплати - тя е резултат от липса на достатъчно пари за заплати.

И още нещо - безработицата е висока. При такава ситуация пазарът на труда първо създава нови работни места, а едва след това се стига до сериозен растеж на заплащането. Т. е. синдикатите и Тотю Младенов да не слагат каруцата пред коня, заплатите няма да се увеличат, преди да има много инвестиции, висок растеж и нови работни места.■

Данъчен побей от Европа

► Европейската комисия предложи нови правила за данъчно облагане на енергийните продукти, които се очаква да оскъпят традиционни горива като дизела и бензина и да направят по-атрактивни цените на биогоривата и възобновяемите енергийни източници. Предложението, което трябва да влезе в сила през 2013 г., предвижда домакинствата да бъдат облагани с такси за излъчени въглеродни емисии. България и още 8 страни получават преходен период до 2020 г.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

В броя четете още**Технологии** ► **18**

България се изкачи до 68-о място по използването на информационни технологии

► **Михаел Вайс**, мениджър на А.Т. Кернеу, отговарящ за Черноморския регион

Интервю ► **19**

България има потенциал за аутсорсинг, но не го използва максимално

ДЗИ **ДЗИ**

- 1 месец БОНУС за застраховка „Имущество“ – застраховате вашата гора за 12 месеца и получавате покритие за 13!
- Безплатен здравен пакет от злополука към всяка сключена застраховка „Живот“ – ДЗИ „Актив+“ или ДЗИ „Старт+“!
- Специален подарък за всички, които сключат застраховки „Имущество“ и „Живот“ в периода на кампанията!

www.dzi.bg

ДЗИ СЕМЕЙСТВО

* Промоцията важи само за физически лица (без ЕТ) за полици „Пожар и групи опасности“ и „Застраховка за дома“, сключени в периода 01.04.-30.06.2011.

Правителството занижи прогнозата си за растеж

Фискалната рамка на кабинета предвижда свиване на дефицита до 0.5% през 2014 г.

► Правителството си поставя за цел ограничаване на преразпределителната си роля на ниво до 40% от БВП

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Правителството занижи собствените си очаквания за растежа на икономиката на България през следващите три години. Това показва бюджетната прогноза на управляващите за периода 2012-2014 г., разходните тавани по първостепенни разпоредители с бюджетни кредити (без по общини) и актуализация на Стратегията за управление на държавния дълг, която беше приета вчера от Министерския съвет.

Песимисти срещу оптимисти

През 2009 г. правителството беше заложило растеж от 5% до 2013 г., а в настоящата прогноза, която е до 2014 г., очакванията за максимален ръст на икономиката са само 4.4%. Преди

4.4%

► е максималният възможен растеж на икономиката на страната, който правителството очаква през 2014 г.

две години управляващите очакваха ръст от 3.8% през 2011 г., а в момента - 3.6%. Според прогнозата им тогава увеличението на БВП за 2012 г. беше заложено на 4.8%, докато сега най-оптимистичните им виждания за повишаване на икономическите показатели се отнасят до 2014 г.

Венцеслав Димитров, съветник на президента Георги Първанов по икономически въпроси, коментира това като "песимистична прогноза, която показва, че управляващите сами си поставят ниска оценка. Не е на същото мнение Михаил Андреев от Института за пазарна икономика. Според него очакванията за умерения ход на растежа са твърде оптимистични, като се има предвид бавният темп на възстановяване от рецесията. Димитров обаче прогнозира и по-ниски нива на чуждите инвестиции в България през следващите години. По думите му влиянието върху това ще окажат песимистичните очаквания на правителството за растежа през следващите три години.

Дефицит

Бюджетната прогноза за периода 2012-2014 г. предвижда още провеждането на фискална политика, основана на ниски данъци, ограничена преразпределителна роля на държавата и спазване на ограниченията, наложени от Пакта за стабилност и растеж, казват от пресслужбата на Министерския съвет. Фискалната рамка предвижда свиване на дефицита до 0.5% през 2014 г. Това означава недостигът на средства по Консолидираната фискална програма да намалява с по половин процент през следващите три години. Предвижда се планираното свиване на бюджетния дефицит в този период да се постигне при запазване на данъчните ставки при преките данъци и плавно повишаване на някои акцизни ставки с оглед да се достигне до минималните за ЕС.

"Отсега има индикации за преизпълнение на заложените дефицит, като това са заявките за повишени разходи от страна на някои министри и сравни-

телно ниска събираемост на данъци", казва Михаил Андреев от ИПИ. Той е скептичен по отношение на изпълнението на тази прогноза, тъй като засега се наблюдава много бавно възстановяване на страната ни от кризата. Според Венцеслав Димитров обаче проблемът се крие точно в строгото спазване на фискална политика. По думите му правителството трябва да заложи на повишаване на доходите, без да се съобразява толкова със строгото понижаване на дефицита. "Не е важно да сме отличници по фискална политика в ЕС, а в същото време доходите ни да са под линията", казва съветникът на президента.

По отношение размера на консолидираните разходи правителството си поставя за цел ограничаване на преразпределителната си роля на ниво до 40% от БВП, като в него се включват и вноската в общия бюджет на ЕС, разходите за сметка на помощта от ЕС и съответното национално съфинансиране.

Елена Петкова

Заложено от кабинета е твърде ОПТИМИСТИЧНО

Правителството залага като цел постепенно намаляване на дефицита с половин процент всяка година до 2014 г. Аз виждам още от тази година индикации за нереализиране на тази прогноза, което съответно ще се отрази на следващите няколко години. Още е рано да говорим за конкретни очаквания, но тъй като темпът на растеж не е висок, трудно бихме могли да постигнем годишната цел. Събираемостта на данъците също не е особено силна. От тази гледна точка смятам, че може да се реализира по-голям дефицит от този, който предвижда правителството. Към този момент положението е непредвидимо. Някои министри вече започнаха да предявяват желанието за повече разходи. Това означава, че откъм приходи и разходи вече съществуват предпоставки да се получи по-голямо напрежение в бюджета, тоест прогнозираният дефицит може да бъде надхвърлен.

Изпълнението на националния бюджет е твърде зависимо от външни фактори. ДДС например е силно повлиян от цените на международните пазари предвид това, че основна част от ДДС постъпва от вноса на петролни про-

Михаил Андреев,
икономист от ИПИ

„До момента е ясно, че продължаваме да трупаме дефицит

дукти. Повишението на цената на петрола рефлектира и върху приходите в бюджета. Повишаването на разходите пък може да се окаже риск за една толкова оптимистична прогноза за намаляване на дефицита. До момента е ясно, че продължаваме да трупаме дефицит и може би и през април ще се получи недостиг на средства, въпреки че той е традиционно силен месец. Тогава обикновено получаваме вноската на БНБ и данъчните приходи са по-силни. Индикация за това е, че фискалният резерв продължава да намалява. Имаме опасения, че не се овладява достатъчно добре разходната част.

Прогнозата за умерен растеж на икономиката в рамките на 3.6 до 4.4% е твърде оптимистична, като имаме предвид бавните темпове на възстановяване на икономиката ни. □

Предпазливите очаквания за растеж може да доведат по-малко чужди инвестиции

Не знам защо правителството залага толкова песимистична прогноза за растежа. Досега страната ни беше в тежка икономическа криза и когато излиза от нея, би трябвало да го прави с по-високи темпове. Правителството само си дава лоша оценка. Ако е приело тази прогноза, значи то е примиренчески настроено. Според мен прогнозата трябва да е по-оптимистична, за да има правителството стимул да я реализира.

Дефицитът е резултативна величина. Той може да бъде по-голям или по-малък. Не е важно да гоним на всяка цена финансова стабилност или пък да сме отличници по този показател в Европейския съюз и да продължаваме да бъдем най-бедните по доходи в общността. Според мен приоритет на правителството не трябва да бъде финансовата стабилност, а бедността и доходите да остават под линия. Правилната политика е тази, която набляга

Венцеслав Димитров,
икономист, съветник на президента Георги Първанов

„Правителството само си дава лоша оценка. Ако е приело тази прогноза, значи е примиренчески настроено

на растеж на икономиката и на доходите. Предпазливата прогноза за растеж може да доведе и до по-малко чужди инвестиции в страната ни. Прогнозата на правителството сега е съвършено различна от това, което говориха преди време. Бойко Борисов има нужда от нов икономически екип. □

Бюджетът за отбрана трябва да достигне минимум 1.5 млрд. лв.

В приетата от правителството Национална отбранителна стратегия са заложени най-малко 1.5% от БВП да бъдат отделяни за Министерството на отбраната

Увеличаване на средствата за отбрана предвижда приетата от Министерския съвет Национална отбранителна стратегия. В документа, който обединява сега съществуващите Военна доктрина и Военна стратегия, е записано, че "разходите за Министерството на отбраната трябва да бъдат поддържани на относително постоянно равнище, не по-малко от 1.5% от brutния вътрешен продукт". Заедно с другите разходи за отбрана и пенсии на военнослужещите разходите ще достигат минимум 2% от БВП, или 1.5 млрд. лв., предвижда стратегията. В момента бюджетът на военното министерство е под 1 млрд. лв.

Повече средства
Министерството на отбраната беше от малкото ведомства, чиито средства не само не бяха орязани през последната година заради кризата, но дори бяха увеличени с почти 11%, или около 100 млн. лв. Така бюджетът му за 2011 г. бе-

▶ Министерството на Аню Анжелов беше от малкото, чиито средства бяха увеличени през 2011 г. с почти 11%

ше определен на 990 млн. лв. Приетата стратегия обаче реално увеличава парите за отбрана.

БВП на България за 2010 г. възлиза приблизително на 70.5 млрд. лв. Така, за да отговаря на стратегията, минималната сума за военното министерство трябва да е поне 1.07 млрд. лв., а заедно с допълнителните разходи при фиксирани 2% от БВП - минимум 1.5 млрд. лв. В стратегията

обаче не е уточнено дали разходите за пенсии на военните трябва да се поемат от самото министерство. Към момента те се покриват от НОИ.

Все пак като цяло разписаните проценти на практика са по-малки от тези в годините преди кризата, когато надхвърляха 2%, а в някои години дори доближаваха 3% от БВП и бяха едни от най-високите сред членовете на НАТО.

Приоритетите

Като ключов приоритет е определено развитието на "модерна отбранителна институция, основана на интегрирана система за ефективно управление на отбраната при непрекъснат граждански и парламентарен контрол". Основните мисии остават три - отбрана, подкрепа на международния мир и сигурност и принос към националната сигурност в

мирно време. Документът предвижда още "справедлива, финансово осигурена и прозрачна система за допълнителни възнаграждения" с цел привличането и задържането на служещите и състава.

В стратегията освен това се говори и за съществуваща заплаха "от нанасяне на удар по стратегически обекти на територията на Република България и по нейното население с балис-

тични ракети от страни в отдалечени региони". Не се посочват обаче конкретни държави, които са заплаха за България.

Отчита се още, че рисковете от разпространяване на оръжията за масово унищожение се увеличават заради засилен интерес на някои страни към тях.

Въоръжението

В международни омиротворителни мисии се предвижда българските въоръжени сили да участват в операции с максимум 1000 души личен състав, а ротацията на контингентите се осъществява на шест месеца. Военноморските сили се предвижда да участват с една фрегата за период от три до шест месеца в рамките на една година, а военновъздушните сили - с хеликоптери, без ротация за период от шест месеца в рамките на една година.

Както стана ясно в началото на военните действия в Либия, родните руски изстребители не са съвместими с въоръжението на НАТО. От доста години вече се обсъждат планове България да модернизира военния си авиопарк, но засега това все още не е факт. Националната отбранителна стратегия е с 10-годишен времеви хоризонт. Предвижда се през 2015 г. да й бъде направен междинен преглед, а през 2020 г. - пълен преглед и преиздаване.

Ани Когжауванова

Над 16 млн. лв. са приходите от концесии на летища и пристанища

Концесионерът на летищата в Бургас и Варна е отчетел близо 20 млн. лв. инвестиции

Постъпленията от отдаване на концесии на пристанищни терминали и граждански летища за обществено ползване възлизат на 16 846 378 лв. през 2009 г., съобщиха от Министерския съвет. Данните са от годишните доклади на междуведомствените комисиони за контрол по изпълнението на концесионните договори. Приходите са от концесиите на пристанищните терминали "Леспорт", "Балчик", "Свищов", "Сомовит", фериботния терминал Силистра, гражданското летище Бургас и гражданското летище Варна.

Подобрені услуги

Общият преглед по изпълнение на задълженията през 2009 г. по тези договори показва, че определените условия за

осъществяване на концесиите и основните задължения на концесионерите се изпълняват. Подобрені са качеството и обемите на предоставяните услуги и извършваните дейности.

Инвестиции на концесионерите

През годината концесионерите са направили инвестиции в размер на 4 573 689 лв. В изпълнение на Договора за концесия на гражданското летище за обществено ползване във Варна от "Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД са отчетени инвестиции на стойност 19 955 670 лв. За констатирани неизпълнения на договорени задължения от концесионерите за 2009 г. са получени приходи от неустойки в размер на 160 826 лв. Всички начислени лихви и неустойки са заплатени от концесионерите. □

Агенцията за приватизация ще има 7 млн. лв. за посредници и консултанти

Приходите от обезпечаване на приватизацията през тази година се очаква да достигнат 450 млн. лв.

Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол ще разполага със 7 млн. лв. годишни разходи, реши правителството на вчерашното си заседание. Средствата са предназначени за заплащане на посредници по приватизационните сделки, за консултантски услуги, за изготвяне на приватизационни оцен-

ки. Част от парите ще бъдат отделени за правни анализи, информационни меморандуми на дружествата, които подлежат на приватизация, за погасяване на задължения по присъдени обезщетения, глоби, санкции и неустойки в резултат на дела, водени от агенцията.

Обезпечаването на приватизацията и следприватизационния контрол на търговските дружества с държавно участие и на обособени части от имуществото на търговски дружества с повече от 50% държавно участие ще осигури 450 млн. лв. постъпления от приватизация за 2011 г. □

Общините ще се разпореждат с концесиите на минерални извори

Депутатите дадоха повече права на общините, но това предизвика бурни недоволства и съмнение за предизборни злоупотреби

Общините ще може да управляват концесиите на минерални извори. Това решиха депутатите с промени в Закона за концесиите. В пленарната зала обаче възникнаха и спорове около това. Въпреки че тази възможност е заложена още миналата година в Закона за водите, тя не беше уредена в Закона за концесиите. Сега, когато това стана, се оказва, че има недоволни. Основните възражения бяха от депутати от "Атака", които са на мнение, че някои общини ще се възползват от възможността, за да задоволяват финансовите си нужди предизборно.

Промяната

Според промените в Закона за концесиите общините ще може да се разпореждат с онези минерални извори, които не са отдадени на концесия и са изключителна държавна собственост. По думите на вносителя - депутата от ГЕРБ Любен Татарски, целта е изворите да се управляват по-добре, защото

сега огромно количество от минералните води изтича в реките, защото не се стопанисват. "Миналата година беше решено изворите да се предоставят на общините. Затова бяха направени промени в Закона за водите. Но според закона за концесиите това нямаше как да стане", обясни още Татарски. Той допълни, че по този начин, от една страна, изворите ще се стопанисват по-добре, а от друга, общините ще имат повече финансови ресурси, след като отдават изворите на концесия. "Общините ще получат повече приходи и ще може да си ги стопанисват", обясни Татарски.

Първоизточник

Идеята общините да управляват концесиите на изворите дойде първо от Министерството на околната среда и водите през миналата година. Целта беше минералните води в страната да се използват по-ефективно, защото около 60% от тях просто изтичат в природата. В края на миналата година

►Повече от половината минерални извори не са дадени на концесия досега, защото или са неудобни места, или са с много малък дебит

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ведомството, ръководено от Нона Караджова, публикува списък с 66 минерални извора от общо 103 в страната. До края на януари тази година общините можеха да поискат да ги стопанисват безвъзмездно за срок от 25 години. Условието за включване в списъка бяха изворите да не са отдадени на концесия и да не се използват за водоснабдяване на повече от една община. Тези извори са на територията на 45 общини в страната. 42 общини поискаха да стопанисват 58 от свободните находища. Повечето от тези извори обаче се намират на места, където не може да се направят бутилиращи фабрики, и това е причината да

не са отдадени на концесия от държавата.

Минералните води като повод за предизборен спор

"Тази възможност може да се използва от общините да задоволят първичните си финансови нужди предизборно. Нямаме гаранция, че местни феодали няма да завладеят изворите за минимални суми и с неясни намерения. Така можем да ги загубим в желанието си да ги експлоатираме", предупреди Николай Пехливанов от "Атака". Той обвини управляващите, че нямат стратегия за управление на националните богатства. "Кметовете имат способ-

ности, но не са мотивирани да управляват с дългосрочни програми и стратегии. Обикновено амбициите на градоначалниците се събират в рамките на мандата им. Затова е ангажимент на държавата да поставя границите и да чертае плана", каза още Пехливанов. Той предупреди, че така може да се злоупотребява, а с процедурното приемане на промените не се мисли за риска. "Никак не съм съгласен, че общините не можели да използват този ресурс или по-лошо биха го използвали, отколкото държавата досега", коментира Любен Татарски. Стана ясно също, че в момента екоминистерството подготвя национална

стратегия за управление на минералните извори. Въпреки това обаче Николай Пехливанов ще настоява преди приемането на второ четене на законопроекта да чуе позицията на ресорния за туризма министър "да знаем от кметовете ли очакваме да изпълняват националната стратегия за развитие на балнеотуризма, който може да доведе реални пари за родната икономика".

Рагослава Димитрова

60%

►от минералните извори се излизат в природата

Неплатените данъци вече няма да са пречка за пътуване в чужбина

Конституционният съд отмени забраната за излизане зад граница при натрупани задължения над 5000 лв.

След жалба от омбудсмана Константин Пенчев Конституционният съд (КС) обяви за противоконституционни тези членове от Закона за българските лични документи, които предвиждат забраната за напускане на страната при неплатени данъци, такси и осигуровки, както и задължения към физически и юридически лица за над 5000 лв.

Мотивите на КС са, че това ограничение противо-

речи на европейските норми за свободно движение на стоки и услуги. Според съдиите неопределеното във времето ограничение за свободно напускане на страната е непропорционално и противоречи и на принципите на правовата държава.

Особено мнение

Трима от съдиите - Димитър Токушев, Красен Стойчев и Ванюшка Ангусева, са подписали решението с особено мнение. Те смятат забраната за адекватна мярка, което помага за ефективното развитие на изпълнителния процес, тъй като отсъствието на длъжника може само да го забавя.

След публикуването на

решението в "Държавен вестник" МВР вече няма да изпълнява исканията на съдебните изпълнители за налагане на забрана за пътуване. Досега МВР дори можеше да откаже да издаде задграничен паспорт на хора със задължения над 5000 лв. С решението на съда обаче няма да отпаднат вече наложените забрани за пътуване заради дълг, които трябва да се обжалват пред съда.

Противоречие с европейското право

Още миналата година Върховният административен съд (ВАС) постанови, че прилагането на тези ограничителни разпоредби е незаконно заради противоречието им с европейското

право. Според директива на ЕС държавите членки може да ограничат свободата на движение и пребиваване на гражданите на ЕС само по съображения, свързани с обществения ред, сигурност и здраве. Неплатените задължения към държавата или частни лица обаче не отговарят на тези изисквания.

Още преди постановлението на ВАС ограниченията за пътуване бяха успешно атакувани от граждани пред съда. Честите оплаквания накараха омбудсмана Константин Пенчев да сезира за проблема Конституционния съд в началото на февруари и тази практика да бъде прекратена окончателно.

Филип Буров

►Константин Пенчев

Компанията на Владимир Каролев ще прави икономическия анализ за АЕЦ “Белене”

“Балканска консултантска компания” ще помага и при преговорите между замесените страни

“Балканска консултантска компания” е избрана за подизпълнител на някои от дейностите на консултанта за проекта АЕЦ “Белене” HSBC и тя ще поеме финансово-икономическите консултации и анализи. Това заяви за в. “Пари” Владимир Каролев, който е част от компанията. Той отрече да е бил наеман като физическо лице като консултант по проекта за втората атомна електроцентрала. Вчера стана ясно, че окончателният договор с HSBC е бил подписан.

Комуникация на всички нива

“Балканска консултантска компания” е била поканена от избраната за финансов консултант британска банка HSBC, за да ѝ помогне и при изграждането на икономически и финансов модел на АЕЦ “Белене”. Подизпълнителят ще работи и по оценките на сегашната документация, отново от финансова гледна точка. Освен това компанията трябва да помага при преговорите между участващите страни. “Една от важните цели на този мандат е да има ефективна комуникационна стратегия и прозрачност в комуникацията между Българския енергиен холдинг (БЕХ), консултанта и потенциалните инвеститори”, коментира Каролев.

По думите му една от неговите лични задачи може би ще е да бъде и част от екипа, който ще комуникира за свършеното в

рамките на необходимата публичност. “Ще работим по комуникацията и с инвеститори, и с медии, с обществеността, с неправителствени организации”, каза икономистът. Според него има нужда да се отговори на всички зададени въпроси, на които до момента не е имало отговор. Подобен въпрос се отнася за това дали има нужда от АЕЦ “Белене” от гледна точка на пазара.

За какво плащаме на HSBC

Само преди ден икономическият министър Трайчо Трайков заяви, че до 1 юни HSBC трябва да анализира възвръщаемостта на проекта, да изследва пазарната среда както в България, така и в региона и да провери къде може да се изнася електроенергия. Сред задачите на консултанта е да направи преглед на пазарните участници, маркетинг, търсене на евентуални инвеститори, а впоследствие и структуриране на финансите. Тепърва ще се правят и изчисления колко ще бъде акционерният капитал, каква част от средствата да дойде под формата на кредити и при какви лихвени условия ще бъдат теглени заемите.

Разяснения по цената

Според Каролев избраният от държавата консултант има най-голям опит в работата с ядрени електроцентрали. В последните години HSBC е консултирала три ядрени проекта в Европа - във Финландия, Словакия и Англия. “С категоричност мога да заявя, че на обявения от държавата конкурс HSBC е имала най-ниското финансово предло-

” Една от важните цели на този мандат е да има ефективна комуникационна стратегия и прозрачност в комуникацията между БЕХ, консултанта и потенциалните инвеститори

Владимир Каролев, икономист и столичен общински съветник от НДСВ

жение”, заяви Каролев. Той обясни, че тези 2.7 млн. EUR фиксирана цена по договора са разходите по проекта, като пътувания, командировки на екипите и др. Обявените 0.95% няма да се изчисляват върху стойността на проекта. Каролев обясни, че те ще се изчислят на база на привлечените чуждестранни инвестиции. В тази база няма да се включва финансиране от търговски банки към проекта, уточни икономистът. По думите му няма да има и възнаграждение върху държавното участие, т. е. сумата, която до момента е инвестирана или ще бъде инвестирана.

Елина Пулчева

►Вчера министър-председателят Бойко Борисов заяви, че договорът за консултантски услуги с британската банка HSBC вече е подписан

►Меморандумът за сътрудничество, подписан от директорите на Българския енергиен холдинг Мая Христова и Йордан Георгиев и президента на френската компания “Арева” Ан Ловержон, се отнася за ВЕИ и ядрени проекти

► СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

“Арева” ще помага на България за ядрената енергетика и ВЕИ

Франция и страната ни ще обменят опит и по отношение на ядрената безопасност

Българският енергиен холдинг (БЕХ) и френската компания “Арева” подписа меморандум за сътрудничество в областта на енергийните въпроси. Изпълнителните директори на БЕХ Йордан Георгиев и Мая Христова парафираха споразумението по няколко основни въпроса с изпълнителния директор на “Арева” Ан Ловержон.

Ветроперки в Черно море

Меморандумът предвижда да бъде обменен опит по отношение на ядрената безопасност в контекста на ядрената криза в японската атомна централа “Фукушима”. Споразумението засяга и ядрени проекти или части от тях на двете площадки в България - Белене и Козлодуй, коментира енергийният министър Трайчо Трайков. БЕХ и “Арева” се споразумяха и за евентуално бъдещо сътрудничество при изграждането на офшорни ветроенергийни паркове (ветроперки, разположени в морето - бел. ред).

Подкрепа за АЕЦ “Козлодуй”

Изпълнителният директор на “Арева” Ан Ловержон коментира, че за ядрените мощности у нас най-високите стандарти за безопасност ще бъдат от основно значение. Премиерът Бойко Борисов пък припомни френската подкрепа при затварянето на четирите реактора на АЕЦ “Козлодуй” и изрази надежда, че тя ще продължи и по отношение на все още работещите пети и шести блок на централата. Борисов отбеляза, че България ще се нуждае от защита в ЕС, когато дойде време да се обсъди затварянето на старите ядрени централи. □

Ще има ли лято след Арабската пролет

Протестите в Северна Африка и Близкия изток са различни - едните са директно срещу правителството, а другите са за провеждането на реформи

Руслан Траг, специално за в. "Пари"

Автор на първия български блог за Близкия изток и Северна Африка. Публикува текстове и в българското издание на Foreign Policy, както и в международния сайт за анализи Global Voices. Понастоящем е председател на Форума за арабска култура.

Арабската пролет, както са известни протестите в Северна Африка и Близкия изток, срещу режимите в тези страни стартираха на 17-18 декември 2010 г. в Тунис и продължават до днес. Резултатите от тези размирици в Тунис и Египет, където след продължителни демонстрации и сблъсъци със силите за сигурност са свалени президентите Бен Али и Хосни Мубарак. Вчерашният президент на Египет Мубарак влезе в затвора. Той е задържан по обвинения за "използването на обществени пари" в рамките на разследване за корупция.

Освен тези бунтове резултат от протестите е и гражданската война

в Либия, която от недоволство срещу арест на адвокат в Бенгази доведе до въстание срещу властта на полковник Муамар Кадафи.

Различните протести

Големият въпрос, който си задават анализаторите днес, е какво следва. В район, изпълнен с вътрешни конфликти и противоречия, допълнени с външни влияния и интереси, да се прогнозира какво ще се случи е трудно дори в близките месеци. Различията между арабските протести ги разделят на два типа - отправени директно срещу правителството и ориентирани към осъществяването на реформи в сферата на социалните услуги, трудовата политика, осигуряването на жилища и подобни. Към

Трите условия на Кадафи за оттеглянето му

1. Да се оттегли "достойно", като получи гаранции за личната си сигурност и да напусне поста на лидер с почести, съответстващи на статута му.

2. Все пак да му бъде предоставен някакъв символичен държавен пост

3. Властта да бъде предадена на сина му Сейф ал Ислям.

първата група спадат протестите в Тунис, Египет, Йемен, Либия, а към втория тип са Сирия, Йордания, Саудитска Арабия, Оман, Кувейт, Ирак, Алжир, Мароко. Интересен е случаят с Бахрейн. Там в началото протестите бяха свързани с подобряване на политическия живот, по-големи свободи на изразяване, граждански права. Вследствие на кървавите опити на крал Хамад да спре протестите, те се развиха към антимоноархически.

Какво говеде го размириците

Причините за тези протести в арабския свят се крият най-вече в социалното неравенство и недоволство срещу понижения жизнен стандарт, липсата на политическа свобода и лошите социални услуги. Затова и въпреки резултатите от тях ще бъдат свързани с подобряване на тези елементи. В случая на Египет и Тунис обществото е в очакване на големите промени, обещани по време на протестите. Важна стъпка е прочистване на системата от служители, верни на старите ре-

жими, които могат да създадат политическа нестабилност. В Египет със сигурност трябва да се обърне внимание на светския елемент в новата власт. "Мюсюлмански братя" заявиха, че няма да искат създаване на религиозна държава, дори ще участват в създаването на демократично управление, в което всеки ще има глас. Ако трябва да бъдем честни, братството днес е повече партия, отколкото религиозно движение и може да изпълни обещанията си.

Алжирската гражданска война

По време на гражданската война в Алжир през 1992 г. военните не позволиха втори тур на изборите, за да не бъдат спечелени от ислямистите. Президентът Абдулазиз Бутефлика е стар, съществува и ислямистка заплаха, но като че ли сериозните трусове бяха избегнати, тъй като властите склониха да направят отстъпки на опозицията.

По-слаба интензивност на север

По-малко интензивни бяха протестите в северната част на арабския Близък изток. В Йордания те не добиха голяма сила заради популярността на крал Абдула. Той лично смени министър-председателя и направи някои отстъпки на опозицията. Дестабилизацията може да действа ескалирането на израело-палестинския конфликт, както и наличието на 700 000 иракски бежанци, които създават трудности пред икономиката.

От Йордания към Сирия

Съседна Сирия някак естествено прихваща от вълненията в йорданската столица Аман. Протести се развиха в южния град Дара, а по-късно и в други градове. Със сигурност режимът има много по-голяма подкрепа сред населението предвид геополитическото положение на страната. Страхът от дестабилизация, налагане на чужди интереси и напрежение с Израел са сред основните причини обществото да подкрепя фамилията Асад. Интересно е положението от гледна точка на религиозните общности. Християнското население напълно подкрепя Башар Асад, а Сирия се слави като страна с висок процент на толерантност. Кюрдското население, което доскоро нямаше гражданство, получи решение на проблема си - на 7 април беше приет закон за кюрдите и така над 300 000 души ще придобият сирийско гражданство.

Войната в Либия

Положението в арабските страни вследствие на протестите се вижда най-добре в Либия. Там се разрази гражданска война, която бе породена от нетърпението на обществото към управлението на Кадафи. Западните сили, които подкрепят бунтовниците в Източна Либия, трябва да се съдържат да не направят голямата грешка - интервенция по суша. Това значително ще нажежи обстановката, а в този момент това е ненужно. Промяна в Либия няма как да стане без падането на Кадафи. Неговата власт намалява с всеки ден, но това струва хиляди животи.

Българите ще могат да работят в Холандия само в "извънредни случаи"

Ограничението за свободно придвижване на работниците остава в сила до 2014 г. и ни приравнява с държави извън ЕС

От 1 юли тази година българи, румънци и граждани на страни извън Европейския съюз ще получават работни визи за Холандия само в "извънредни случаи", съобщават медиите в страната. Министърът по социалните въпроси на страната Хенк Камп иска работодателите в сектори като земеделието например да се възползват предимно от работници с холандска националност. Предложението на министъра е било подкрепено от правителството, което има политика да притиска безработните да приемат работа.

Активизиране на безработните

От разширяването на съюза през 2004 г. с десет нови страни членки в транспортния, строителния, земеделския и индустриалния

сектор на Холандия работят над 165 хил. души от Централна и Източна Европа. Министърът отбелязва, че същевременно над 1 млн. холандци на възраст под 65 години стоят без работа и разчитат на социални помощи. Въпреки че Нидерландия има най-ниското ниво на безработица от страните в ЕС - 4,5%, сравнени със средното за съюза равнище 10%, от години страната има армия от хора, "негодни" за работа. От този един милион в страна с население 16,6 млн. души поне половината са способни да работят, заяви Камп.

Извън съюза

Към работниците извън Европейския съюз Камп подхваща още по-твърда линия. "Не знам защо трябва да ги приемаме. Първо трябва да помогнем на безработните в Холандия, после да гледаме в ЕС и чак след това извън съюза", казва министърът, цитиран от новинарски уебсайт. Медията добавя, че под "извън ЕС", Камп има предвид и България и Румъния. Двете страни се

присъединиха към съюза през 2007 г., но Холандия се възползва от възможността за отлагане на свободното движение на работници от двете страни. Пълната свобода за придвижване за България и Румъния ще настъпи през януари 2014 г., когато изтича седемгодишната отсрочка, прилагана от десет страни членки на ЕС, сред които освен Холандия се нареждат Великобритания, Франция, Германия, Италия, Белгия и други. За останалите страни членки, най-вече Полша, не се променя нищо, защото към тях не може да бъде приложено такова отлагане.

Строги ограничения

Работодателите, които искат да наемат българи и румънци, трябва да получат специален лиценз от холандското бюро по заетостта. Камп настоява системата да стане по-строга, така че фирма, наела граждани на България или Румъния, да трябва да докаже, че за дадената позиция не може да бъде намерен подходящ кандидат от Холандия или другите

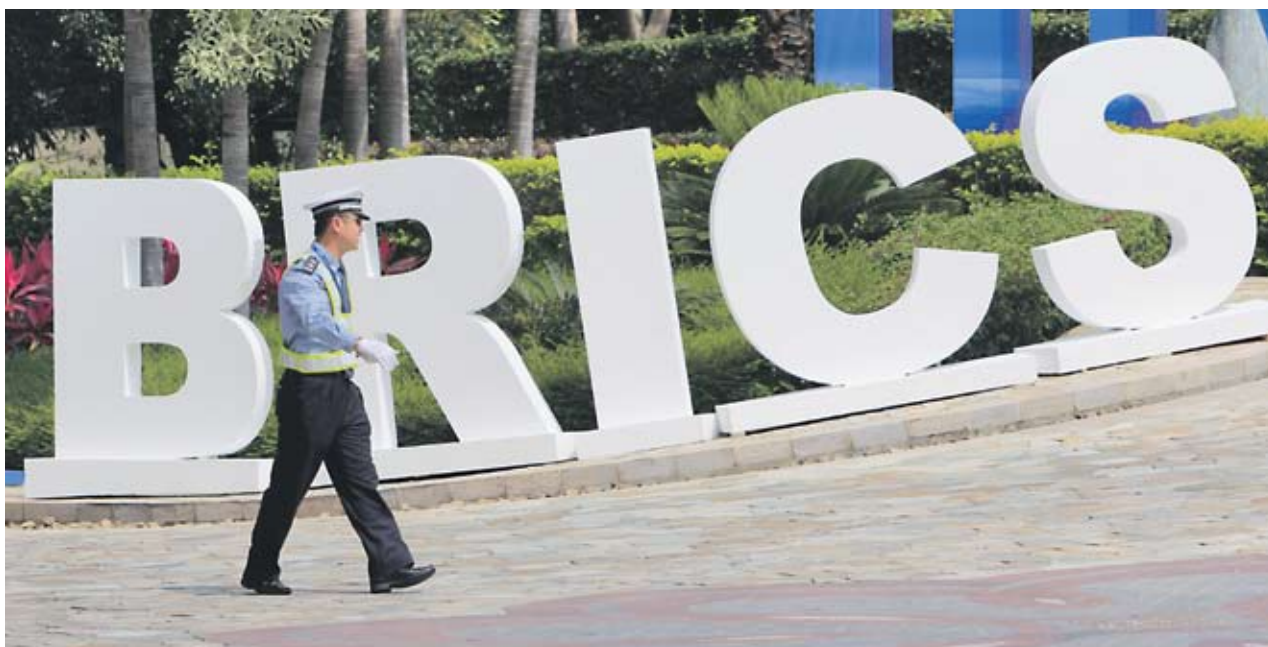
► Идеята на министъра срещна острата реакция на местните земеделци, които са основните работодатели на български и румънски работници

страни от ЕС. Идеята на министъра срещна острата реакция на местните земеделци, които са основните работодатели на български и румънски работници. Според председателя на

тяхната асоциация държавата прехвърля върху работодателите собствената си неспособност да накара безработните холандци да си намерят заетост. "Холандските безработни стра-

дат от ниска мотивация, оплакват се от проблеми с гърба и просто не работят като източноевропейците", казва Алберт Ян Маат, председател на земеделската организация LTO. □

Партньорите в BRICS настояват Китай да не внася само суровини

Пекин призна, че петте страни са изправени пред опасността от прегряване на икономиката

Лидерите на Бразилия, Русия, Индия и Южна Африка поискаха от Пекин да започне да внася и продукти с добавена стойност, а не само суровини. Това стана на срещата на т. нар. страни от BRICS, която се

провежда в Китай, съобщи Bloomberg. В момента Червеният дракон внася основно петрол, соя и желязна руда от партньорите си.

Обещано

Китайският министър на търговията Чен Демин е уверил, че Пекин ще постави за свой приоритет покупката на продукти с добавена стойност от BRICS, каза индийският му колега Ананд Шарма. Руският зам.-министър на икономиката Олег Фомичев пък посочи, че Китай е обе-

щан да бъдат разработени високотехнологични проекти с Русия. По думите му страната "няма само да внася ресурсите ни и да изнася промишлени стоки". Петте държави са се договорили и да помогнат на Русия да стане членка на Световната търговска организация. Чен е подчертал, че страните от BRICS все още са изправени пред опасността от прегряване на икономиката.

Разминаване

Между представителки-

те на групата съществуват доста различия. Бразилия и Индия настояват Китай да купува повече стоки с добавена стойност като бразилски самолети и индийски лекарства. Южна Африка пък иска да изнася готови продукти, а не необработени желязни руди и минерали. Бразилия и Индия се оплакват също, че подценената китайска валута прави износа им неконкурентен. Според анализатори страните в BRICS не само

Официално Южна Африка добавя "S" към BRIC днес

- Южна Африка официално ще се присъедини към групата на Бразилия, Русия, Индия и Китай, като разшири абревиатурата BRIC на BRICS (от South Africa), на срещата на върха в Китай днес.
- Основната цел на срещата ще бъде да се затвърди впечатлението, че петте страни са основни играчи на световната сцена, коментира World Politics Review.
- Предишната среща в Русия през юни 2009 г. беше

определена като "историческо събитие" от президента Дмитрий Медведев. Тогава страните от BRIC настояха за по-голямо представителство в международните финансови институции.

► Според анализатори обаче включването на Южна Африка към групата не е съвсем логично, тъй като тя е далеч от другите четири по отношение на население, пазар, дял от световния БВП и икономически растеж.

► Авторът на абревиатурата BRIC Goldman Sachs дори не включва Южна Африка в групата на бързо развиващите се страни.

имат различни интереси, но и самите те са доста различни. Това се отнася както до икономиката и политиката им, така и до националната им философия.

Интереси

Преди време Бразилия предприе серия от антидмпингови мерки срещу китайските стоки по настояване на профсъюзите и производителите на текстил и играчки. Целта беше да се ограничи

вносът на стоки, които според правителството се продават под себестойността им. Преди седмица Бразилия въведе по-високи вносни мита за някои китайски платове.

Пропаднаха и плановете на бразилската самолетна компания Embraer да сглобява модела си E-190 в Китай. Предложението на компанията беше отхвърлено от Пекин заради притеснения, че това ще попречи на продажбите на китайските ARJ21. □

СНИМКА REUTERS

Договор Дъщерно на “Софарма” придоба аптеки в Беларус

Дъщерното на “Софарма” дружество “Бриз” ООД, Латвия, е придобило на 8 април 2011 г. 99% от уставния капитал

на беларуското дружество Tabina. Tabina притежава 14 аптеки, обединени под търговската марка “Доктор До”. Оборотът на Tabina за 2010 г. е 3.780 млн. EUR, а в компанията работят 75 работници. Като се има предвид, че през януари 2011 г. “Бриз” придоби

фирмата Interpharm, притежаваща 19 аптеки с годишен оборот 3.7 млн. EUR, сега консолидираната аптечна верига се състои от 33 аптеки с общ оборот от 7.5 млн. EUR. С това “Бриз” се превръща в трета по големина частна верига аптеки в Беларус.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Парламентът одобри 140 млн. лв. държавна помощ за БДЖ

Кредитът ще бъде върнат, когато железниците получат заем от Световната банка

Народното събрание окончателно одобри отпускането на държавна помощ под формата на кредит към “Холдинг Български държавни железници” ЕАД (БДЖ), като прие специален закон за целта. Според текста в него заемът на стойност до 140 млн. лв. ще бъде отпуснат от Българската банка за развитие въз основа на целево предоставени от държавния бюджет възстановими средства.

Цел на кредита

Парите ще се използват за погасяване на просрочени кредити на държавното предприятие, а малка част от тях ще отидат за ремонт на локомотиви и вагони. Условието за отпускане и обслужване на заема се определят със споразумение между министъра на финансите,

министъра на транспорта и банката, одобрени от Министерския съвет. Според приетите в Закона за предоставяне на помощ за оздравяване на “Холдинг Български държавни железници” ЕАД разпоредби при предоставянето на заема няма да се прилага Законът за обществените поръчки.

Заемът е за шест месеца при лихва 5.15%. Той ще бъде възстановен, когато БДЖ получи други 460 млн. лв. от държавата, които тя ще заеме от Световната банка. По план държавата ще прехвърли постъпленията от заема на холдинга, като увеличи капитала му.

По време на кратката дискусия в парламента депутати от левицата се противопоставиха на идеята държавната помощ да бъде отпускана със

▶ Част от условията по кредита от Световната банка налагат съкращения на персонала в БДЖ

закон. “Парламентът не е счетоводител, нека правителството да си поеме отговорността с постановление или чрез друг нормативен документ, за предоставяне на еднократна помощ”, коментира Любен Корнезов.

Програма за реструктуриране

В началото на тази година Европейската комисия нотифицира предложена от българските власти държавна помощ за БДЖ. През февруари Министерският съвет прие проекто-

закона, чрез който на БДЖ се отпуска кредит от 140 млн. лв., който ще изпълнява ролята на мостово финансиране до отпускане на заем от Световната банка. За отпускането на кредита от международната финансова институ-

туция обаче се изисква изпълнението на програма за реструктуриране на БДЖ в периода 2011-2014 г. Основна част от нея е съкращаване на значителна част от персонала с цел оптимизиране на разходите за работни заплати. □

КЗК разреши на “Делез груп” да купят собственика на “Пикадили”

Сделката за придобиването на “Делта Макси” е на стойност 932.5 млн. EUR

Комисията за защита на конкуренцията разреши на “Делез Дъ Лайън Недерланд Би Ви” да придобие собственика на търговската верига “Пикадили” -

▶ Очаква се сделката за продажбата на собственика на “Пикадили” да приключи в третото тримесечие на годината.

сръбската компания “Делта Макси д.о.о.”. Очакват се решенията на регулаторните органи в другите държави, в които “Делта Макси” има магазини - Сърбия, Черна гора и Албания, дали сделката може да бъде сключена.

За сделката

Сделката е на стойност 932.5 млн. EUR заедно с нетни дългове за около 300 млн. EUR. “Делта Макси” притежава около 450 магазина в 5 държави в Югоизточна Европа - Сърбия, България, Босна и Херцеговина, Черна гора и Албания. В Сърбия групата има приблизително

350 магазина и притежава най-голямата верига магазини за храни. Освен 100% от дяловете на сръбската компания споразумението с белгийската “Делез груп” включва придобиване на недвижимата собственост на повече от половината магазини на “Делта Макси” в Сърбия и 7 от дистрибуторските центрове.

Гигантът “Делез”

“Делез груп” е международна група, базирана в Белгия, специализирана в търговията на дребно с хранителни и нехранителни стоки на територията на шест държави и оперира общо 2740 магазина. През

2010 г. групата има 20.8 млрд. EUR оборот. През 2009 г. е с печалба от 514 млн. EUR. Групата е листвана на борсата Euronext Brussels и на Нюйоркската фондова борса.

Проучването на КЗК е установило, че “Делез” и предприятията от неговата икономическа група не осъществяват стопанска дейност в България и не се очаква промяна в пазарното положение на участниците след сделката. КЗК счита, че планираното придобиване не би могло да засегне ефективната конкуренция в сектора “Търговия на хранителни стоки”.

Красимира Янева

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

ПИБ финансира част от сделката за "Кремиковци" с 59 млн. EUR

Непрекъснато обявяван за безперспективен, "Кремиковци" извървя дългия приватизационен път от 1 долар до 316 млн. лв.

Първа инвестиционна банка е отпуснала 59 млн. EUR на "Елтрейд къмпани" ЕООД, която на 12 април купи "Кремиковци" АД. По този начин банката е финансирала част от сделката, чиято обща цена е 316 млн. лв. В официално съобщение до медиите и инвестиционната общност от банката защитават отпуснатия заем с факта, че вече има сключени предварителни договори за продажбата на част от неработещите активи на комбината.

Планове на инвеститора

Непрекъснато обявяван за безперспективен, "Кремиковци" през последните години е увеличил многократно цената си въпреки непрекъснатото растящите дългове. Сега без каквито и да е инвестиционни ангажменти новият собственик може да нареже предприятието за скрап, да си построи молове, жилищни кооперации или каквото намери за добре. Не е изключена и вероятността да се опита да възобнови производството. Какво ще прави Варнаджиев, ще стане ясно в понеделник, когато той трябва да внесе близо 284 млн. лв.

Специалистите са на мнение, че не всичко трябва да се нареже за скрап и да се продаде. "Едно производствено предприятие трябва да възобнови дейността си. Металургията има нужда от работещи мощности", коментира Антон Петров, председател на Браншовата

камара на черната и цветната металургия и собственик на "Стомана индъстри". Според икономиста и консултант на част от облигационерите на "Кремиковци" Красен Станчев има един-единствен вариант пред комбината. "Трябва да останат само чистите производства, а останалото да се използва като съпътстваща дейност и суровина", категоричен е Красен Станчев.

Подобен сценарий разиграват и от ПИБ. Част от производствата в "Кремиковци", сред които стоманодобивът, може да бъдат пуснати в експлоатация, се казва в съобщението. Според ПИБ с малко инвестиции може да се стартира отново производство, което ще осигури работа на 1000 души. "Банката е правила анализ на очакваните парични потоци и при двата сценария - действащо предприятие и ликвидация на активите. И в двата случая нормата на възвращаемост на инвестицията покрива в достатъчна степен риска от проекта", заявяват от ПИБ. Оттам са категорични, че замърсяващите производства - коксохимическото и доменните пещи, не може и няма да се възстановяват.

Дългият път

Емблематичната през годините приватизация на може би най-голямата гордост на социалистическата индустрия - металургичния комбинат "Кремиковци", отново си намери стопанин.

Извървеният дълъг път

през последните 12 години започна с продажбата за 1 щатски долар (1.35 лв. по курс на БНБ за днес, 14 април) на Валентин Захариев, премина през нова продажба за 110 млн. USD (148.5 млн. лв.) на индиеца Прамод Митал и завърши със сделка за 316 млн. лв., които е готов да плати 26-годишният току-що прохаждащ бизнесмен Лъчезар Варнаджиев.

От Костов до Борисов

През 1999 г. правителството на Иван Костов продава металургичния комбинат за 1 долар, като освен това опростява и част от дълговете на предприятието. По онова време те се оценяват на близо 650 млн. лв., като новият собственик се натъква и на нови 250 млн. лв. Чрез фирмата си "Дару Металс" Валентин Захариев купува 71% от акциите на комбината, а през 2001 г. мажоритарният собственик на комбината се преименува на "Финметалс".

По време на управлението на правителството на НДСВ, в началото на 2002 г., е прословутата блокада на всички стоки на "Кремиковци" по пристанищата. Заради дълг от около 3 млн. лв. към Агенция "Митници" държавата спира за десетина дни митническото обслужване на товари на комбината и така временно го лишава от суровини и паричен ресурс за дейността му.

Идва и датата 15 август 2005 г., на която е финализирана сделката за продаж-

бата на комбината. Купувач тогава е компанията "Глобал Стийл", собственик на индиеца Прамод Митал. Въпреки запора върху акциите на "Кремиковци", който по онова време е наложен от Агенцията за следприватизационен контрол, до сделка все пак се стига. Валентин Захариев продава за 110 млн. USD "Финметалс" - компанията, собственик на 71% от комбината, на Митал.

Несъстоятелност в няколко действия

В средата на 2008 г. - на 6 август, Софийският градски съд (СГС) обявява "Кремиковци" АД в неплатежоспособност с начална дата 31 декември 2005 г. и открива производство по несъстоятелност на комбината. Малко след това решение - на 25 ноември същата година, Софийският апелативен съд излиза с решение, което отменя началната дата на неплатежоспособност. Апе-

лативните съдии определят 6 юни 2008 г. за начална дата на неплатежоспособност. Така се стига до 31 май 2010 г., когато СГС обявява "Кремиковци" АД в несъстоятелност и постановява да започне осребряване на имуществото.

След тази дата започва и фактическата разпродажба на активите на металургичния комбинат. Появи се обаче и инвеститор, който изрази намерения да купи предприятието и да го оздрави. Представители на украинската "Ворскла стийл" дори идваха на огледи на производствената площадка. До сделка обаче така и не се стигна, защото украинците явно не бяха готови да дадат исканите 565.517 млн. лв. за всички производствени активи на дружество с дългове, които според най-смелите оценки достигат 2.5 млрд. лв. От "Ворскла стийл" дори изразиха увереност, че металургичният комбинат е

можело да бъде оздравен.

И няколко търга

Последният стратегически инвеститор "Ворскла стийл" дойде на оглед малко преди първия търг на 13 септември 2010 г. Купувач не се появи не само на него, но и на следващия, който беше на 5 ноември 2010 г. Третият търг за комбината премина с мним кандидат, за да се стигне до 12 април 2011 г., когато 26-годишният Лъчезар Варнаджиев с регистрираната преди месец фирма "Елтрейд къмпани" стана собственик на комбината срещу 316 млн. лв.

Сега единствено новият собственик може да каже какво ще прави с придобивката си. Засега той мълчи, като уверява единствено, че след като внесе парите в понеделник, ще даде и повече подробности за бъдещите планове за развитие на предприятието.

Атанас Христоф

Правителството

на Иван Костов продава "Кремиковци" за 1 USD на фирмата "Дару металс", собственост на Валентин Захариев

Държавата отпуска помощ от 183 млн. лв. на комбината и опрощава дългове за 201 млн. лв. към държавни фирми като "Булгаргаз". Така 2/3 от дълговете на завода са опростени

Алексей Петров става икономически съветник на комбината, по-късно негова фирма охранява "Кремиковци" срещу 700 хил. лв. на месец

Държавата все пак налага запор върху дружеството. Валентин Захариев го продава на индийския бизнесмен Прамод Митал и така фирмата му "Глобал Стийл" взема 71% от комбината. Захариев получава за комбината 110 млн. USD

Изпълнителен директор на комбината е Александър Томов

6 август Софийският градски съд обявява "Кремиковци" АД в неплатежоспособност с начална дата 31 декември 2005 г. и открива производство по несъстоятелност на комбината.

Със същото решение СГС свиква първо събрание на кредиторите на 26 септември 2008 г.

25 ноември Софийският апелативен съд излиза с решение, което отменя началната дата на неплатежоспособност, определена от СГС. Апелативните съдии определят 6 юни 2008 г. за начална дата на неплатежоспособност

31 май Софийският градски съд обявява "Кремиковци" АД в несъстоятелност и постановява прекратяване на дейността на предприятието и общ запор върху имуществото на комбината. В същото решение се казва да започне осребряване на имуществото

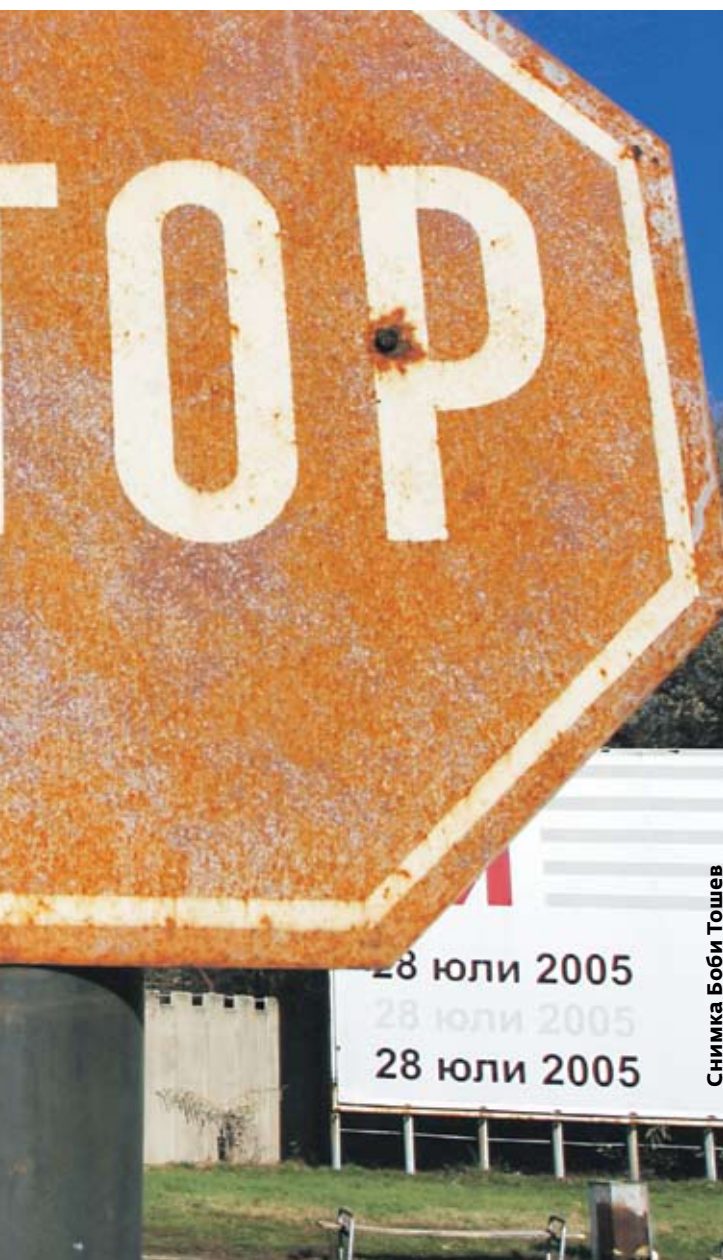
13 септември Първи таен търг за продажба с начална цена 565.5 млн. лв. Не се явява кандидат

5 ноември Втори опит за продажба на обособената част от комбината. Търгът е с явно наддаване. Цената е намалена с 20% спрямо първоначално исканите 565.5 млн. лв. Отново няма кандидат-купувачи

7 февруари Трети търг с начална цена 396 млн. лв. Единственият кандидат е никому неизвестната шуменска фирма "Виктори комерс" ООД. Дружеството не внесе исканите по закон 10% от цената на обособената част, а малко след търга се отказа

12 април "Елтрейд къмпани" купува активи и производствената площадка за 316 млн. лв.

Източването на "Кремиковци" преди близо 12 години. Тогава на входа и на изхода на комбината е "Мултигруп" - компанията, собственост на убийствения бизнесмен Илия Павлов

Снимка Боби Тошев

Металургията има нужда от работещи мощности

Едно производствено предприятие трябва да възобнови дейността си. Тъй като се продават активи, купувачът не е задължен да направи това. Металургията има нужда от работещи мощности. Толкова сме назад в тази дейност, че всяко малко или голямо предприятие е добре да извършва дейност. А "Кремиковци" е голям комбинат.

Трудно ми е да кажа каква е целта на купувача. Първо трябва да се плати цената и предполагам след това купувачът и синдикатът ще излязат със съобщение какви са плановете за продадените активи. Предпочитам да се въздържа от коментари, преди да е ясно какво въз-

Антон Петров, председател на Браншовата камара на черната и цветната металургия и собственик на "Стомана индъстри"

намерява да прави новият собственик. Много е лесно да се каже, че купената част ще се нареже за скрап, но може и да не е така.

Всичко без доменните пещи може да се възстанови

Много е добре, че най-накрая има сделка за част от активите на "Кремиковци", но да изчакаме да се плати и останалата сума.

Има един-единствен вариант за бъдещето на комбината, но е абсурдно запазването му в сегашния му вид. Трябва да останат само чистите производства, а останалото да се използва като съпътстваща дейност и суровина. Без доменните пещи всичко останало може да се възстанови. Предприятието може да работи и със скрап от пазара.

За пет години дългът от над 300 млн. EUR по обли-

Красен Станчев, икономист и консултант на част от облигационерите на "Кремиковци"

гациите при относително висока лихва от над 10% би се върнал без проблем, като на петата година може да е донесъл и 60-70 млн. EUR печалба.

Продажбите на имоти в София нараснали двойно, цените обаче падат с 10%

Тотален срив в броя на сделките с жилища в ски курортите, отчитат от "Българскиан пропертис"

Продажбите на имоти в София нараснаха двойно спрямо същия период на миналата година, показват данни на "Българскиан пропертис". Средните цени на сключените сделки обаче са с 10% по-ниски от миналата година.

Ценови сегмент

В столицата активността продължава да бъде основно в ниския и високия сегмент на пазара, като продажбите са на цени до около 60 000 EUR и над 150 000 EUR. Най-евтиният продаден апартамент през изтеклото тримесечие е 27 000 EUR, а най-скъпият - 325 000 EUR, показват данните на "Българскиан пропертис". Цените на кв. м, на които се сключват сделки, са между 500 и 1100 EUR на кв. м, като средната цена на сключените в София сделки от началото на годината е 830 EUR на кв. м. За сравнение през последното тримесечие на 2010 г. измерените от "Българскиан пропертис" средни цени на кв. м бяха 930 EUR. Спадът от 10% в средните цени на сключените сделки с апартаменти в София спрямо

предходното тримесечие се дължи на това, че се продават апартаменти от ниския ценови сегмент. Като цяло средните цени са между 840 и 870 EUR на кв. м през по-голямата част от 2010 г. и на база на тези стойности цените в София запазват стабилност.

Срив в продажбите

За разлика от столицата в планинските курорти броят на сделките за първото тримесечие на годината са намалели наполовина. Това е най-слабият зимен сезон що се отнася до продажбите на имоти, твърдят от агенцията за имоти. Цените в Банско са паднали с 10%. Гърците, които миналата година започнаха да купуват имоти в Банско, са се отдръпнали заради сериозната икономическа криза в тяхната страна. Руснаците, които са основни купувачи на ваканционни имоти в България, проявяват слаб интерес към ски курортите. Англичани на този пазар почти няма, а българите имат слаб интерес. За разлика от ниското търсене предлагането на имоти в ски курортите е нараснало двойно спрямо зимата на 2010 г. Това са предимно препродажби на напълно завършени и дори обзаведени апартаменти от чужденци - предимно британци и ирландци. Средната цена на

Снимка Марина Ангелова

продадените апартаменти в Банско е 585 EUR на кв. м. Това е цена за напълно обзаведени апартаменти в работещи комплекси.

Слаб интерес във Варненско

Анализът на "Българскиан пропертис" показва, че в Южното Черноморие има

задържане на цените и ръст на продажбите с 40%. Основните продажби по Южното Черноморие се реализират в Слънчев бряг - напълно обзаведени апартаменти на цени между 400 и 700 EUR на кв. м. Интересът към курортите около Варна обаче е намалял.

Красимира Янева

Фамилните компании искат по-добри условия и регулации на бизнеса им

България е инициатор и съучредител на Асоциация на фамилния бизнес в Централна и Източна Европа

Правителствата от Централна и Източна Европа трябва да подпомогнат работата на фамилните компании, като създадат по-успешна регулация на този специфичен сектор на икономиката. Около тази позиция се обединиха фамилните организации в страните от Източна Европа по време на церемонията в унгарската столица Будапеща, на която бе учредена Асоциацията на фамилния бизнес в Централна и Източна Европа. Българското сдружение на фамилния бизнес е сред основните инициатори и съучредители за създаването на регионалното звено. Новата асоциация си поставя за цел да работи за подпомагането на приемствеността между поколенията във фамилните компании в ЦИЕ, както и привличането на вниманието на местните правителства към този бизнес сектор.

Коментар

Отговорността на фамилните компании за развитието на местните икономики е изключително голяма, но те няма как да се справят без подкрепата на правителствата, смята Христо Илиев, председател на Сдружението на фамилния бизнес в България. При учредяването на Асоциацията на фамилния бизнес в ЦИЕ той коментира, че историческите събития през последните 20 години правят бизнеса средата в държавите от региона изключително идентична. "В следващото десетилетие

всички фамилни компании, създадени след политическите промени през 90-те години на миналия век, ще се изправят пред трудния преход от основателите към следващото поколение", казва Илиев.

Статистика

По последни данни 60% от БВП и 50% от работните места в Европа се осигуряват именно от фамилни компании. Освен това в голяма степен те формират и средната класа в страните от ЦИЕ. Световният опит сочи, че при едва 30% от фамилните компании

▶ **Отговорността на фамилните компании за развитието на местните икономики е изключително голяма, но те няма как да се справят без подкрепата на правителствата, смята Христо Илиев, председател на Сдружението на фамилния бизнес в България**

предаването на бизнеса от първото към следващото поколение е успешно. Осигуряването на приемственост в семейния бизнес е едно от най-големите предизвикателства за този бизнес. Според Сдружението на фамилния бизнес в България реализирането на този преход през следващите десет години ще даде сериозно отражение не само върху съдбата на самите фамилни компании, но и върху цялостната икономическа и социална картина на страните от ЦИЕ.

Пламен Димитров

Новият собственик на “Марица Изток 3” има интерес към ВЕИ проекти у нас

Contour Global прави оценка на възможностите за развитие на фотоволтаични мощности

Американският инвестиционен фонд Contour Global, който придоби ТЕЦ “Марица Изток 3” от италианската Enel, проучва възможностите за развитие на проекти в областта на възобновяемата енергия в България. Конкретният интерес на компанията е към фотоволтаичните мощности. Настроени сме положително към страната и се надяваме да инвестираме в българския енергиен сектор и в бъдеще, обясниха от Contour Global. Компанията е активна в региона от 2007 г., като е запозната с българската регулаторна среда в областта на енергетиката. “Вярваме, че предложените законодателни промени ще доведат до атрактивни възможности за развитие в сектора на възобновяемата енергия.” Според Enel обаче обстановката в България е неблагоприятна за инвестиции във ВЕИ. Затова компанията търси купувач и на вятърните си турбини край Шабла.

Параметрите на сделката

В средата на март Contour Global придоби от Enel 73% в ТЕЦ “Марица Изток 3” за сумата от 230 млн. EUR. Останалата част от централата е собственост на държавата. Очаква се придобиването да бъде финализирано до юли, след като получи одобрението от съответните власти. Сделката за българския актив е част от планове на Enel за намаляване на дълговете ѝ. Инсталационните мощности на ТЕЦ “Марица Изток 3” представляват около 10% от общите в България. През 2010 г. централата отчете приходи от 231 млн. EUR и печалба преди лихви и данъци от 69 млн. EUR.

Инвестиционен интерес към България

Интересът на Contour Global към придобиването на активи в България е продиктуван от цялостната бизнес стратегия на компанията за балансиран подход на растеж между развитието на “зелени терени” и придобиванията. “Придобиването на “Енел Марица Изток 3” се вписва добре в нашата регионална стратегия,

като смятаме, че Югоизточна Европа е ключов за нас пазар”, обясняват от Contour Global. Българската централа е продължение на дейността на американската компания в Косово, участието ѝ в наддаването за ТЕЦ “Неготино” в Македония и други дейности за развитие. ТЕЦ в Гълбово се вписва в рамките на регионалното портфолио от компании на Contour Global в Румъния, Гърция, Украйна, Полша и Италия и развитие в Австрия и Сърбия.

Планове за “Марица Изток 3”

Според американската компания настоящите акционери на “Енел Марица Изток 3” и мениджърският екип успешно са завършили рехабилитацията на централата през 2009 г., като я експлоатират и поддържат в съответствие с най-високите производствени и безопасни стандарти.

Новият собственик на дружеството смята да продължи да го управлява и поддържа по същия начин с цел осигуряване на надеждни енергийни доставки към Националната електрическа компания.

► Според Enel обстановката в България е неблагоприятна за инвестиции във ВЕИ и затова компанията търси купувач и на вятърните си турбини

СНИМКИ BLOOMBERG

Компания на “Соларпро” достави машини за 1 млн. EUR

Оборудването е по поръчка на унгарската Green Solar Equipment Manufacturing за клиент в Китай

“Аутомейшънпро” е приключила поръчка за доставка на лазерно оборудване за производство на тънкослойни фотоволтаични панели на стойност 1 млн. EUR. Машините са по

заявка на унгарската компания с китайска собственост Green Solar Equipment Manufacturing Ltd. и са предназначени за китайския пазар, съобщиха от дружеството, което е дъщерно на

“Соларпро Холдинг”.

Още една машина

“Аутомейшънпро” произвежда лазерна техника и автоматизационни решения с приложение в производ-

ството на соларни панели. “Фактът, че изпълняваме поръчки дори за китайския пазар, говори много за високото качество на продукцията ни”, коментира зам.-председателят на СД на “Соларпро Холдинг” Николай Беров. Машините ще бъдат инсталирани в производствените линии на Green Solar Equipment Manufacturing за клиент в Китай. Още една машина от ново поколение ще бъде изпратена до края на тази седмица за лабораторията на Green Solar в Унгария. Тази доставка не е включена в цената на изпълнения договор, уточни директорът за връзки с инвеститорите на “Соларпро” Боян Бакърджиев за в. “Пари”.

Разработка

Оборудването, което предлага “Аутомейшънпро”,

е разработено изцяло от екипа на компанията на базата на съществуваща технология. “Разполагаме с много квалифициран екип от специалисти, който ни позволява да заявим претенции за сериозен играч на високотехнологичния пазар на лазерно оборудване за производство на фотоволтаични панели”, каза Николай Беров.

Машините и решенията на “Аутомейшънпро” са приложени в завода за слънчеви панели на “Соларпро” край Силистра. Продуктите на завода са използвани във фотоволтаичните паркове на холдинга в с. Янково (Шуменско), Разлог, Каолиново, Силистра и Стражица. Компанията изпълнява проекти и за външни инвеститори. Сред тях са соларният парк за 50 млн. EUR на холандската Infiniti Energy Holding край Девня, както и паркът на “Интерсервиз Узунови” край с. Равна гора на стойност 12 млн. EUR.

“Соларпро Холдинг” все още не е представил консолидирания си отчет за четвъртото тримесечие на 2010 г. Неконсолидираните данни показват загуба от 711 хил. лв. спрямо 6000 лв. печалба за 2009 г.

► Продуктите на завода на “Соларпро” са използвани във фотоволтаичните паркове на холдинга в с. Янково, Разлог, Каолиново, Силистра и Стражица

Китай и Испания подписаха 8 сделки на стойност 1 млрд. EUR

Договорите са в областта на телекомуникациите, автомобилостроенето, ВЕИ и др.

Испански и китайски компании са подписали осем договора на обща стойност 1 млрд. EUR, съобщи вчера испанският министър-председател Хосе Луис Родригес Сапатеро, който е на официално посещение в Пекин. Сключените споразумения са в областта на финансите, възобновяемите енергийни източници (ВЕИ), авиационната и автомобилната индустрия, обявиха от службата на испанското посолство в Китай.

Сделките

Най-голямата испанска банка Santander bank и китайската ZTE Corporation са подписали споразумение за финансиране на износа на телекомуникационно оборудване. ZTE Corporation е една от най-големите международни компании за комуникационни и мрежови технологии и има бизнес в 140 държави.

Испанската компания Indra ще достави на Китай симулатор на полети и ще обучава пилоти на хеликоптери. Производителите на автомобилно оборудване Grupo Antolin, Maham и Ringo Valvulas ще открият свои подразделения на най-големия автомобилен пазар в света.

Най-голямата испанска

” Азия ще води световната икономика след 10 години. Всяка държава трябва да е наясно, че без силно присъствие тук ще загуби възможностите си за развитие

Хосе Луис Родригес Сапатеро, премиер на Испания

компания в областта на ВЕИ - Gamesa, е подписала споразумения с китайските China Resources Power и China Datang Corporation Renewable Power Co. Ltd., според които Gamesa ще предостави на двете китайски фирми по 150 вятърни турбини с инсталирана мощност от 300 мегавата.

Китайският износ за Испания отбелязва ръст от 35% за 2010 г. спрямо година по-рано и от 60% за януари 2011 г., каза Сапатеро.

Цената

През последните месеци рейтинговата агенция Moody's понижил кредитния рейтинг по суверенния

СНИМКА REUTERS

дълг на Испания на два пъти с мотива, че цената за реструктурирането на испанската финансова система ще бъде по-висока от очакваното.

Към момента Китай държи 12% от издадените от испанското правителство облигации на обща стой-

ност 25 млрд. EUR. Само преди две години този процент е бил 4.

Китайският премиер Вън Цзябао съобщи в началото на седмицата, че Пекин планира да продължи да купува испански дълг.

“Обещанието на Китай допринася за икономиче-

ската стабилност на Испания, за нейното възстановяване и за извършването на реформи”, заяви Сапатеро.

Двете страни са обсъдили също така засилване на сътрудничеството си в областта на инфраструктурата. Испания се готви да приватизира 49% от летищата

си, за които търси чужди инвеститори.

“Азия ще води световната икономика след 10 години. Всяка държава трябва да е наясно, че без силно присъствие тук ще загуби възможностите си за развитие”, добави в заключение Сапатеро. □

ЕК глоби Unilever и Procter&Gamble с 315 млн. EUR за картел

Компаниите са определяли цените на праха за пране в осем държави от ЕС в продължение на три години

Регулаторните органи в ЕС наложиха глоба от 315.2 млн. EUR (456 млн. USD) на Procter&Gamble и Unilever за определяне цените на праха за пране в осем държави от

общността заедно с Henkel, съобщи Associated Press.

Картелът

Американската компания Procter&Gamble ще трябва да плати 211.2 млн. EUR (306 USD), а британско-холандската Unilever - 104 млн. EUR (150 млн. USD). Глобите и на двете компании са намалени, защото са се съгласили да сътрудничат на комисията по време на

разследването.

Заедно с Henkel трите са водещи компании в производството на перилни препарати. Unilever произвежда марките OMO и Radiant, Procter&Gamble притежава “Ариел” и “Тайд”, а Henkel притежава “Персил”.

Началото на картела е поставено със започването на разговори между трите компании за намаляване на грамажа на опаковките,

обясни комисарят по конкурентоспособността Хоакин Алмуния. “Те са използвали това обстоятелство, за да се уговорят да не се понижава цената въпреки по-малките опаковки”, каза Алмуния.

Детайлите

Картелът е действал от януари 2002 до март 2005 г. и е обхващал Белгия, Франция, Германия, Гърция, Италия, Португалия, Испания и Холандия, обясняват от ЕК.

От Unilever обясниха, че глобата е включена в провизиите на компанията за 2010 г. “Ние вярваме, че постигнатото споразумение е в интерес както на Unilever, така и на комисията”, се казва в официално съобщение на компанията.

От Henkel са открили картела по време на вътрешен одит през 2008 г. и веднага са уведомили властите за това.

Случаят е третият за тази година, в който ЕК постига споразумение с нарушители на антимонополното законодателство в ЕС. Споразумението води до по-ниски глоби, но също спестява време и пари на комисията за разследване. □

СНИМКА BLOOMBERG

**КАК ДА
ИЗПРАТИТЕ
ВАШЕТО
БИЗНЕС
ПРЕДЛОЖЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС**

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

Регионални индекси

Водещият индекс на БФБ отчете поредно понижение

Sofix: 439.80▲ **+0.33%**

И македонският бенчмарк отбеляза спад

МВПО: 2534.83▼ **-0.46%**

Сръбският индекс най-сетне се повиши

BELEX15: 763.11▲ **+0.54%****Цифра на деня****"Фонг Имоти" АДСИЦ****211 992**

▶ акции на "Фонг Имоти" АДСИЦ се изтързуваха през фондовата борса, като книгата пое в тиня с 2.94%

Световни индекси

Силна сесия за германския основен индекс

DAX: 7 191.08▲ **+1.24%**

Индексът на борсата в Ню Йорк поскъпна в началото на сесията

Dow Jones: 12 307.93▲ **+0.36%**

Водещият измерител в Токио отчете ръст

Nikkei 225: 9 641.18▲ **+0,90%****Повишение****Heidelbergcement****4.47**

▶ процента се понижиха акциите на водещата германска компания от строителната индустрия Heidelbergcement го 50.50 EUR

Спад на деня**Commerzbank****6.59**

▶ процента спаднаха акциите на третата по активи германска банка Commerzbank го 4.61 EUR

Златото може да достигне 1600 USD до края на годината

Инвеститори продължават да изкупуват ценния метал, докато централни банки се борят да овладеят инфлацията

Златото ще повиши цената си с 13% тази година и ще достигне до рекордните 1600 USD за тройунция, продължавайки ръста си, започнал от 2001 г., тъй като инвеститорите увеличават търсенето на ценния метал като бариера срещу инфлацията. Това прогно-

зират от анализаторската компания GFMS. Цената на борсата в Ню Йорк достигна връхна точка от 1478 USD на 11 април на сред спекулации, че правителствата ще поддържат лихвените проценти ниски, за да подкрепят икономическия растеж, увеличавайки риска от ръст на цените за потребителите. Общото търсене на златото се повиши с 0.4% до 4334 тона през 2010 г., сочат данните на GFMS.

Борба с инфлацията
Златото, най-често търгуваният ценен метал, се

повиши с 25% през миналата година до 1453.60 USD, тъй като Федералният резерв на САЩ държи основният лихвен процент между нула и 0.25% от декември 2008 г. в опит да извади икономиката от рецесията. Миналата седмица Европейската централна банка увеличи своя процент с 25 пункта до 1.25%. Инвестициите в търгувани на борсата фондове, подкрепени от метала, се повишиха с 18% до 2177 тона през 2010 г., а купувачите засилиха търсенето на златни кюлчета, монети

и бижута, казват още от GFMS. Търсенето на кюлчета се е покачило с 66% през миналата година до рекордните 880.5 тона, най-голям дял от които заема Китай. Централната банка на страната повиши лихвения процент четири пъти от началото на миналия октомври, за да се бори с растящите цени. Инфлацията в Китай достигна 4.9% през февруари, задминавайки заложените от правителството 4%.

Увеличен гобив
Индия, най-големият пот-

ребител на злато в световен мащаб, има най-голям дял в повишеното търсене на бижута. То се е покачило с 11% до 2017 тона, като само Индия е купила 685 тона, което е ръст от 36%. Централни банки са купили 73 тона през миналата година, спи-

1478

▶ USD за тр. у. достигна цената на златото на 11 април, което е най-високата му стойност

райки продължилата две десетилетия тенденция за намаляване на техните златни резерви, казват още авторите на доклада. Банките са били постоянни нетни продавачи на метала от 1989 до 2009 г. и са отговаряли за 10% от общите доставки между 2001 и 2009 г. Доставките от мини са се увеличили с 3.8% до 2688.9 тона, като отново най-голяма заслуга за това има Китай. Миньорите са плащали средно по 557 USD на унция за извличане на златото, което е нагоре със 17% от 2009 г. **П**

Какаото удари седмичен връх заради ситуацията в Кот д'Ивоар

▶ Според наблюдатели производството на какао в страната може да спадне, тъй като много фермери са напуснали плантациите си

СНИМКИ BLOOMBERG

Победителят на президентските избори през ноември Уатара обяви, че износьт на суровината ще бъде подновен незабавно

Какаото достигна най-високата си стойност от седмица насам заради притеснения, че производството в Кот д'Ивоар може да бъде възпрепятствано от продължаващите размирици. Периодичните престрелки и грабежите в най-големия град Абиджан не дават много надежди, че продължаващите вече четвърти месец следизборни конфликти скоро ще бъдат потушени, съобщиха Bloomberg. Според наблюдатели производството на какао

в страната може да спадне, тъй като много фермери са напуснали плантациите си.

Цени

Фючърите с доставка през юли поскъпнаха с 0.3% до 3065 USD/т в Ню Йорк малко преди обяд вчера, след като достигнаха най-високата си стойност от 4 април насам - 3095 USD/т. В Лондон какаото с доставка през юли се търгуваше с 0.1% по-скъпо, на цена от 1939 GBP/т.

Погновяване на износа

Междувременно Аласан Уатара, който спечели президентските избори през ноември 2010 г., обяви, че износьт на какао ще бъде възобновен незабавно, съобщиха AFP. Експортът на суровината от

най-големия производител в света беше замразен от сваления лидер Лоран Гбагбо. По думите на Уатара декретът за подновяване на износа вече е подписан. Пристанището в Абиджан е под контрола на републиканските сили и е назначен временен управител.

На съг

Заловеният по-рано тази седмица Гбагбо ще бъде поставен под домашен арест и ще бъде съден, съобщиха още Уатара. Отказът на Гбагбо да се признае за победен на изборите доведе до размирици и потопа западноафриканската страна в хаос. Над 1 млн. души напуснаха домовете си, което засегна икономиката на най-големия производител на какао в света. **П**

България се изкачи до 68-о място по използването на информационни технологии

На първо място са Швеция и Сингапур според изследване от Световния икономически форум

Швеция и Сингапур са най-конкурентоспособните държави в дигиталната икономика, показва изследване от Световния икономически форум. Северноевропейските и азиатските икономики показват най-добри резултати при използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ), казват анализаторите на форума. Трето място заема Финландия, четвърта е Швейцария, а Съединените щати се нареждат на пета позиция. България се намира на 68-а позиция веднага след Казахстан и

► Докладът отбелязва, че България има добра инфраструктура, но регулаторната среда е слаба

пред Словакия. Сложени сме в групата на страните с доходи над средното равнище, като само в тази категория сме четирнадесети. Тези резултати са подобрение в сравнение

с представянето ни за периода 2009-2010 г., когато сме били на 71-во място. В доклада се отбелязва, че България има добра инфраструктура и високо равнище на използване на

технологии, но пазарната и регулаторната среда са слабите ни места.

Трансформация на обществото

Според Световния иконо-

мически форум тези технологии са ключово изискване за по-устойчив от икономическа, екологична и социална гледна точка свят. Експертите на организацията казват, че използването

на информационни и комуникационни технологии е от особена важност след края на кризата, която е била най-тежката от десетилетия насам. Докладът се фокусира върху възможностите на ИКТ да трансформира обществото през следващите години чрез модернизация и иновации. Други северни държави, заемащи челни места, включват Дания на седмо и Норвегия на девето място, а островната Исландия е на позиция номер 16. Сред "азиатските тигри", предвождани от Сингапур, най-развити са Тайван и Южна Корея, които заемат съответно шеста и десета позиция, следвани от Хонконг на дванадесета. Челната десетка се завършва от Канада, заемаща осмо място.

Пламен Димитров

Всеки четвърти европеец е готов да счупи служебния компютър, за да получи нов

Голяма част от офис работниците в ЕС предпочитат да ремонтират служебната си техника с чук

Повече от една четвърт от офис работниците в Европа смятат, че най-лесният начин да се сдобият с нов служебен лаптоп или мобилен телефон е да унищожат стария модел, който са получили от своя работодател. Това показва изследване, извършено от британската компания за предо-

ставяне на услуги за онлайн съхранение на данни Mozy. "Шокиращо, всеки четвърти офис работник, участвал в проучването, смята, че най-ефикасният метод за замяна на остаряло устройство е, като го повреди непоправимо", се казва в изследването, което е било проведено сред 600 мениджъри и 3000 служители от информационния и телекомуникационния сектор във Великобритания, Франция и Германия.

Остарели технологии
Причината за целенасоч-

ното унищожаване на техника според анализаторите на Mozy е, че работещите на бюро на Стария континент са обременени от остарели компютри, лаптопи и мобилни телефони. Из цяла Европа само 40% от компаниите успяват да изпълнят своите планове за обновяване на оборудване, като 28% от анкетираните посочват неблагоприятния икономически климат като основна причина за това. От трите наблюдавани държави проблемът с остарялата техника е бил най-сериозен в Обединеното

кралство, където средностатистическите работни компютри са два пъти по-стари от тези в Германия и голяма част от тях е трябвало да бъдат изхвърлени преди две години, казват анализаторите. Средната възраст на работен компютър във Великобритания е над пет години, доста по-голяма от тази във Франция (три години и два месеца) и много по-голяма от Германия, където оборудването е средно на две години и седем месеца. Една четвърт от запитаните са отговорили, че събития като компютърни

сривове и загуба на данни поради повредена техника са попречили сериозно на работата им.

Най-бързият начин

Въпреки че им се налага да се оправят с най-старата техника, офис работниците в Обединеното кралство са доста по-малко склонни да счупят стария си телефон или лаптоп, отколкото техните колеги отвъд Ламанша. Докато около 13% от британците биха посегнали на устройствата си, за да получат нови, над 20% от

французите отговарят, че смятат тази опция за най-бързия метод. В Германия доверието в ръководството е най-голямо - повече от 40% от германските чиновници смятат, че бързи резултати може да бъдат постигнати дори само с обяснение за бизнес нуждата от нови компютри. Едва 7% от европейските работници са готови да купят необходимите нови части, за да извършат сами подобрението, като най-готови да го направят са германците.

Пламен Димитров

БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ АД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ			ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД		
към 31 декември 2010 година			за годината, приключваща на 31 декември 2010		
ПОКАЗАТЕЛИ	31 декември 2010	31 декември 2009	ПОКАЗАТЕЛИ	31 декември 2010	31 декември 2009
	хил. лв.	хил. лв.		хил. лв.	хил. лв.
АКТИВИ					
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	33 694	17 971	Приходи от лихви	62 048	44 281
Вземания от банки	636 669	559 715	Разходи за лихви	(11 181)	(6 308)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	367 590	278 265	Нетен доход от лихви	50 867	37 973
Вземания от Републиканския бюджет	266 190	0	Приходи от такси и комисиони	1 822	1 872
Ценни книжа на разположение за продажба	17 922	14 190	Разходи за такси и комисиони	(147)	(210)
Инвестиции в дъщерни дружества	32 062	27 500	Нетен доход от такси и комисиони	1 675	1 662
Имоти, машини и съоръжения, нематериални активи	14 190	1 952	Нетен доход от операции в чуждестранна валута	251	200
Активи държани за продажба	3 291	1 803	Нетен доход от ценни книжа на разположение за продажба	31	(30)
Активи по отсрочени данъци	57	111	Други приходи от дейността	4 793	79
Други активи	2 121	102	Оперативен доход	57 617	39 884
ОБЩО АКТИВИ	1 373 786	901 609	Общи и административни разходи	(7 259)	(6 147)
ПАСИВИ			Разходи за амортизации	(178)	(240)
Депозити от кредитни институции	91 538	28 800	Разходи за обезценки на кредити и гаранции	(21 910)	(16 209)
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	64 284	69 132	Печалба преди данъци	28 270	17 288
Привлечени средства от международни институции	331 357	157 453	Разход за данък върху печалбата	(2 387)	(1 742)
Други привлечени средства	145 301	20 628	НЕТНА ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	25 883	15 546
Облигационни заеми	78 499	0	Други компоненти на всеобхватния доход:		
Други пасиви	3 323	4 084	Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба	(111)	(339)
ОБЩО ПАСИВИ	714 302	280 097	Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	0	79
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	(111)	(260)
Акционерен капитал	601 774	589 574	ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	25 772	15 286
Неразпределена печалба	25 883	15 546	Изпълнителен директор: Димитър Димитров		
Преоценъчен резерв	(304)	(193)	Изпълнителен директор: Сашо Чакалки		
Резерви	32 131	16 585	Изпълнителен директор: Ангел Гехов		
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	659 484	621 512	Главен счетоводител: Иван Личев		
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	1 373 786	901 609	Заверил: КПМГ България ООД		

► 7% от европейските работници са готови да платят от гъоба си за обновяване на офис техника

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ЕВРОПАРИ

Споделете, разкажете, питайте

Имате интересен европроект и искате да разкажете за него. Имате проблемен казус, заради който изпълнението на проекта ви се забавя, затруднява или дори е невъзможно да бъде изпълнен. Имате въпроси и искате да получите отговори от компетентни консултанти. Искате държавните институции да ви чуят. Или просто имате отношение към темата „европейско финансиране“. Във всеки от тези случаи можете да пишете на euro@pari.bg. Вестник „Пари“ ще чуе вашите истории, похвали и оплаквания и ще се опита да ви помогне. Някои от най-интересните казуси и въпроси ще бъдат публикувани и на страниците на изданието, за да бъдат в помощ и на други бенефициенти. Така и държавните институции ще имат възможност да погледнат резултатите от работата си отстрани.

Facebook обедини и бенефициентите по европрограми

Създателят на една от последните групи в социалната мрежа настоява за повече прозрачност, по-добра отчетност и по-конкретни отговори от страна на администрацията

Социалната мрежа Facebook все по-активно се използва и във връзка с усвояването на пари от еврофондовете. Може да се намерят поне 10-ина групи по ключови думи „европари“, „субсидии“, „европроекти“, „Конкурентоспособност“, „Държавен фонд „Земеделие“ и т.н. Някои са създадени с рекламна цел и се използват от консултантски компании, но има и такива, които целят да се обмени опит, да се получава навременна информация за обявяването на нова схема, да се коментират проблеми, дори и да се преброят бенефициентите по отделна програма и т.н.

„Проблемите с усвояването на пари от европрограми не са малко и не са само мои, те са на хиляди хора в България. Затова създадох и Facebook групата - за да се говори повече за тях, за да се обединим и да се опитаме да променим нещата заедно“, разказва Боян Йосифов, който е инициатор на поредната група - „Европроекти - да си защитим правата“, която се появи преди около седмица. Той е млад, образован и предприемчив. Критиките, които има, не са самоцелни и просто „против“ системата, а са провокирани от личния му негативен опит

по Програмата за развитие на селските райони (ППРСР) и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР). И надеждата му е, че ако досега не е бил чул от управляващите, то ако събере достатъчно поддръжници, заедно ще успеят да наложат конструктивни промени, повече прозрачност, по-добра отчетност от страна на администрацията и по-конкретни отговори на поставените от тях въпроси.

Личната история

Преди повече от година Боян Йосифов решава да напусне работата си като управител на компанията Net Is SAT и да се посвети на идеята си за собствен бизнес - да направи къща за гости с места за къмпинг в Радомирско. Решава да кандидатства и за евросубсидии, тъй като преценява, че няма да може да финансира проекта си сам. Обръща се към консултантите и заедно подготвят документите, които подава по мярката 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия“ през юли 2010 г. До този момент обаче близо 9 месеца по-късно, все още няма никакъв отговор дали е одобрен за финансиране или не. Срокът за отговор е пет месеца и той отдавна

е изтекъл. Междувременно вече е инвестирал около 50 хил. EUR за закупуване и подготовка на земята за строителство. Общата стойност на проекта е около 250 хил. EUR, като Йосифов разчита на 70% грант. Парите не са малко и той предпочита да разбере със сигурност дали може да разчита на субсидия или не, за да си направи и по-добре плановете за новите разходи по проекта.

Междувременно Йосифов решава да се възползва и от друга добра възможност - да получи ваучер за езиково обучение по схемата „Аз мога“ на ОПРЧР. Подава документите си през септември и оттогава е минала близо половин година, но пак няма отговор.

В търсене на информация

„Като ни оставят без отговор, държавната администрация губи от авторитета си. Подобно забавяне и липса на информация никога не би се допуснало в частния сектор, тъй като това ще доведе до загуба на доверие и бизнес партньори. В администрацията обаче никой не си прави труда дори да изпрати някакво общо съобщение до всички, които са подали проектите си, и с него да се

извини за закъснението, но и да поеме ангажимент за конкретен срок, в който да бъдат прегледани и оценени“, коментира Йосифов. В търсене на някаква информация предприемачът се обръща с писмо и към Министерството на земеделието и храните и към министъра по управление на средствата от Европейския съюз Томислав Дончев към края на януари. Седмица по-късно получава и отговори, които не звучат никак успокояващо. „За съжаление вашият проект, както и много други по тази мярка все още са в процес на обработка от Разплащателната агенция поради натрупване на голям брой заявления. Броят на експертите, които разглеждат проектите, е недостатъчен, което е основната причина за забавянето на процеса“, се казва в писмото на МЗХ. „Какво да правим ние, които вече сме инвестирали, които разчитаме на това финансиране, а междувременно не само инфлацията се променя, а и офертите на доставчиците, които сме представили, не са актуални“, пита Йосифов. Не е нормално първо да ни казват „Бъдете активни“, а след това - „Прекалено сте активни. Вече има изключително много европроекти, които трябва да оценяваме.

Не ни достигат експертно-оценители и затова се налага да чакате с месеци и години.“

И сега накъде

Чрез Facebook групата си Йосифов настоява държавната администрация да подобри комуникацията си с потенциалните или реалните бенефициенти по европрограми. Той предлага всеки месец да бъдат обявявани списъците на кандидатите с отхвърлени проекти. Според него е добър вариант и да се направи месечен график за оценка на натрупаните проекти, като възнагражденията на служителите, които отговарят за изпълнението му, да са обвързани с това доколко спазват предварително обявения график. Йосифов се чувства подведен и от бившия директор на ДФЗ Светослав Симеонов, според изказванията на когото всички проекти трябваше да бъдат прегледани до края на март. И ако наистина държавната администрация не успява да се справи с предварително поетите обещания, най-малкото, което дължи на предприемачите, макар и да е само форма на морална компенсация, е извинение, казва Йосифов.

Дарина Черкезова

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

„Не е нормално първо да ни казват „Бъдете активни“, а след това - „Прекалено сте активни. Вече има изключително много европроекти, които трябва да оценяваме“

Боян Йосифов, собственик на „Комплекс Колело“ и инициатор на Facebook група за еврофинансиране

Право на отговор ДФЗ: Оценката ще приключи до края на юни

► В момента от Държавен фонд „Земеделие“ обработват заявления при ограничен бюджет за три мерки - „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия“ (312), „Основни услуги за населението и икономиката в селските райо-

ни“ (321) и „Обновяване и развитие на населените места“ (322). Документите се разглеждат по реда на постъпване, като обработката и по трите мерки трябва да приключи до края на юни, казват от ДФЗ. За част от проектите се изчакват и решения и становища от външни институции, което забавя допълнително вземането на финалното решение по оценката.

► През 2010 г. са погасени

общо 2687 проекта, като остават за обработване 1608. През 2009 г. от погасените 11 027 остават за обработване 347. Това означава, че ДФЗ има три месеца, за да прегледа още близо 2 хиляди проекта.

► Само по мярката 312, по която кандидатства и Боян Йосифов чрез компанията си „Комплекс Колело“ ЕООД, са получени 656 проекта през 2010 г. По данни на ДФЗ наличното финансиране ще е доста-

Резултати**50 проекта са подготвени с помощта на JASPERS през 2010 г.**

Общо 50 проекта са били подготвени благодарение на инструмента за техническа помощ JASPERS през 2010 г., показва отчетът, представен на правителството вчера. От тях 22 са в сектор "Околна среда", 15 са свързани със сектор "Транспорт", 8 са за общинска

инфраструктура, един е за енергийна ефективност, а 4 са свързани с хоризонтални мерки. JASPERS е инструмент за техническа помощ за подготовката на големи инфраструктурни проекти, финансиране от структурните фондове и от Кохезионния фонд на Европейския съюз. Техническата подкрепа е безвъзмездна и се изразява в предоставяне на консултации, съгласуване, изграждане и доусъвършенстване на структурата на проекта и т. н.

Обещано**6.2 млн. лв. ще получат фермерите до утре**

До края на тази седмица Държавен фонд "Земеделие" ще изплати 6.2 млн. лв. по 276 проекта по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), съобщават от фонда. Оттам допълват, че само през миналата седмица са били подписани 47 нови договора по програмата за близо 5.5 млн. лв. За периода от 14 март до 1 април пък са били подадени 167 проекта по мярка 121 "Модернизирани на земеделските стопанства".

Позиция**При тотото има повече яснота и прозрачност, отколкото по европрограмите***

Създавам тази група (бел. ред. - Facebook групата се казва "Европроекти - да си потърсим правата"), тъй като отговорните в България организации продължават както и при предишните управляващи безхаберното си и гаврата към българите, направили грешката да кандидатстват по европейски програми.

Бих искал в самото начало да уточня, че не правя генерални заключения от лични и дребни проблеми, а написаното от мен е съвсем обосновано, логично и засяга десетки хиляди български граждани в работоспособна възраст.

Казвам се Боян Йосифов и като всеки европеец и аз реших, че програмите на Европейския съюз са предназначени за хора като мен - честни, работливи, образовани, инициативни, предприемчиви и без достатъчен капитал за започване на собствен бизнес. Следвайки призивите на правителството за активност при усвояването на еврофондовете, се включих в две програми - "Аз мога" и "Програма за развитие на селските райони". По-долу бих искал да направя някои асоциации, с които се надявам отговорните политици да направят правилните изводи.

Тотото

Играйки тотото, всеки участник е предварително информиран каква е вероятността да спечели, както и за датата и часа, в който ще получи резултат. Съдейки по наградния фонд, можем да предположим, че във всяко теглене участват стотици хиляди играчи. Цялата процедура за обработването и определянето на печелившите е прозрачна и всеки участник може да спечели голяма награда срещу подаден фиш на стойност 1.25 лв. Системата работи точно и безотказно от 53 години.

Европейските проекти

През юли 2010 г. подадох проект по Програмата за развитие на селските райони. При внасянето на проекта служителката на Държавен фонд "Земеделие" заяви, че срокът за отговор е пет месеца, т.е. най-късно до 31.12.2010 г. За уточнение трябва да отбележа, че официално обявеният срок за отговор е три месеца.

Министерството на земеделието и храните създаде собствен сайт за Програмата за развитие на селските райони с цел да информира

„ Нека се обяви срок по месеци, в който да бъдат издадени заповеди за одобрение или отхвърляне на всички необработени проекти

обществеността и заинтересованите лица за развитието и усвояването на средства от европейските фондове. Въпреки създаването на модерни информационни канали и всевъзможни форми на комуникация аз оставам в пълно неведение на какъв етап се намира подаденият от мен проект.

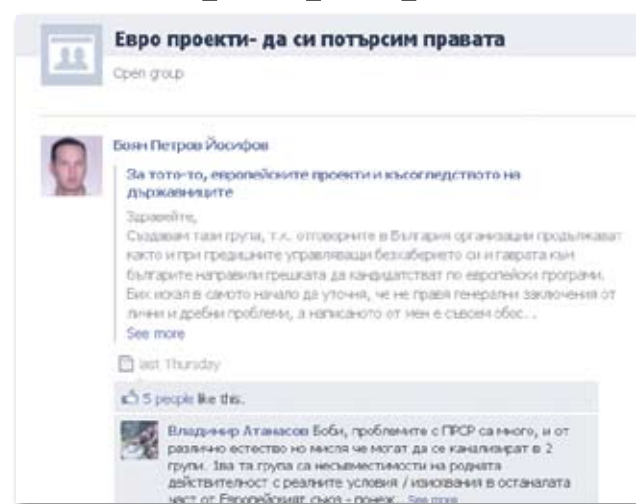
Избуги

При така стеклите се обстоятелства и натрупан опит, ако трябва да решавам как да инвестирам спестяванията на семейството си, мисля, че играта "Тото" е една нелоша алтернатива на програмите на ЕС.

За мен този начин на работа категорично не е приемлив, тъй като съм заложил цялото имущество и пари на семейството си, за да реализирам проекта. Сигурен съм, че правителството и администрацията разбират, че кандидатите по мярка 312 "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" не са корпорации с огромни парични средства и многостранен бизнес, а средностатистически граждани на Република България. Надеждата ни е, че с помощта на средствата от Европейския съюз ще разработим семеен бизнес, който да ни позволи честно и почтено да издържаме семействата си и да създадем допълнителни работни места в слабо развити райони.

Вярвам, че целта на държавата в лицето на държавните служители и на нас, предприемачите е да инвестираме, е една, а именно: "Максимално целево усвояване на полагащите ни се средства по европейски програми и подобряване условията на живот в България".

За конкретизиране на очакваните от нас резултати и за създаване на прозрачна и ефективна система за работа и отчитане на държавните

служители при обработването и одобрението/отхвърлянето на проекти по европейските програми си поставяме следните цели:

1 Министър Мирослав Найденев да обяви публично списък с фирмите и лицата, за които няма заповеди за одобрение или отхвърляне на проекти по всички мерки към Министерството на земеделието и храните.

2 Този списък да се актуализира публично всеки месец. Всеки месец Министерството на земеделието и храните да обявява публичен отчет за свършената работа по получените проекти по европейски програми.

3 Да се обяви срок по месеци, в който ще бъдат издадени заповеди за одобрение или отхвърляне на всички необработени проекти.

4 Възнагражденията на отговорните за обработката на проекти-

те държавни служители да бъдат обвързани с изпълнението на обявените срокове за одобрение.

5 При неспазване на поетите по-горе ангажименти министър Мирослав Найденев публично да се извини на всички отново заблудени от неговото министерство българи, кандидатствали по европейски проекти.

6 При неспазване за втори пореден месец на поетите срокове за обработка на проекти министър-председателят Бойко Борисов публично да се извини на всички отново заблудени от неговото правителство българи, кандидатствали по европейски проекти.

* Текстът е от страницата на facebook групата "Европроекти - да си потърсим правата". С него Боян Йосифов обяснява причините за създаването ѝ. Публикуваме го със съкращения и редакционни заглавия.

Коментари от Facebook групата**Владимир Атанасов**

► Боби, проблемите с ПРСР са много и от различно естество, но мисля, че може да се канализират в 2 групи. Първата група са несъвместимости на родната действителност с реалните условия/изисквания в останалата част от Европейския съюз - понеже сме внедрявали "челния" опит и не сме обърнали внимание на "гребни" детайли, които са се превърнали в т.нар. системни грешки от нисък порядък, които затормозяват работата на системата. Втората група са проблеми, свързани с опитите за контрол с цел изгода от различни формации (правителството също влиза в тази графа) - тези опити са различно успешни, но винаги влияят на работата в системата, защото тя е в голяма степен централизирана и по този начин контролируема.

Dimitar Mavrodiev

► Т. 5 и 6 най-много ми харесват. След 5 или 6 месеца разходи, най-вече на време и нерви, получавах едно "извинявай". Заплатата на държавния служител, знаеме кой я плаща, си върви, дори и само основната, и всичко си е по старому. Но и това да стане, ще е добре, поне от морална гледна точка.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

точно само за 300 проекта. От фонда посочват, че всички подадени проекти през 2010 г. са ранкирани, като проектът на "Комплекс Колело" получава 35 точки.

Агенция по заетостта: Подадени са много документи

► Одобрението на подадените през септември 2010 г. заявления по

втория етап на схемата "Аз мога" се извършва поетапно, съобразно поредността на подаването им в съответните дирекции "Бюро по труда" (ДБТ), коментира за в. "Пари" от Агенцията по заетостта. В отделните ДБТ броят на подадените заявления е различен, а на места - изключително голям, и поради това е възможно оценката им да се забави, посочват оттам.

Въпроси и отговори

Какъв е редът за изменение в графика на платения отпуск и в кой нормативен документ може да се прочете за това?

Отговор:

Съгласно чл. 37в, ал. 2 от Наредбата за работното време почивките и отпуските при възникване на конкретни икономически, технологически, финансови, пазарни и други обективни причини от подобен характер графикът може да се изменя по реда на чл. 173, ал. 1 от КТ. Според чл. 173, ал. 1, изр. 1-во от КТ до 31 декември на предходната календарна година работодателят утвърждава график за ползването от работниците и служителите на платения годишен отпуск за следващата календарна година след консултации с представителите на синдикалните организации и на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2.

бен характер графикът може да се изменя по реда на чл. 173, ал. 1 от КТ. Според чл. 173, ал. 1, изр. 1-во от КТ до 31 декември на предходната календарна година работодателят утвърждава график за ползването от работниците и служителите на платения годишен отпуск за следващата календарна година след консултации с представителите на синдикалните организации и на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2.

Служител в платен отпуск ни извести, че не е в страната и иска съпругата му да го представява за прекратяване на трудовия договор. Какво трябва да съдържа пълномощното (не откриваме нормативен акт, в който да е описан редът при такива случаи) и имаме ли право, ако представя пълномощно, да прекратим трудовия договор и да предадем трудовата книжка

на съпругата?

Отговор:

Съгласно чл. 350, ал. 1 от Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение работодателят е длъжен да впише в трудовата книжка данните, свързани с прекратяването, и да я предаде незабавно на работника или служителя. В чл. 6 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж е предвидено, че когато трудовата книжка не бъде получена от работника или служителя, работодателят му съобщава с писмо с обратна разписка да се яви, за да я получи лично. Тя може да бъде изпратена по пощата или предадена на определено от него лице само ако за това има писмено съгласие. За прекратяване на трудовия договор и получаване на трудовата книжка следва да има изрично заверено по съответния ред пълномощно от лицето.

Имаме проблем с изчисляването на трудовия стаж на лице, започнало работа на 10.02.2010 г. и с прекратен трудов договор, "считано от 1.03.2011 г.", на 8-часов работен ден: 1 година и 21 дни (средно с 30 дни в месеца) или 1 година и 13 дни (спрямо реално отработени дни)?

Отговор:

Съгласно чл. 349, ал. 1, т. 8 и 9 от КТ в трудовата книжка на работника или служителя се вписват датата и основанието за прекратяване на трудовото правоотношение и продължителността на времето, което се признава за трудов стаж, както и на времето, което не се признава за трудов стаж. Вписаната дата е денят, считано от който е прекратен трудовият договор, като този ден е неработен за работника или служителя.

Следователно, ако трудовият договор е прекратен, считано от 1.03.2011 г., денят 1 март е неработен за работника или служителя и не следва да се взема предвид при изчисляването на трудовия му стаж.

Мога ли да ползвам платен отпуск при необходимост извън периодите, посочени в графика за отпуск?

Отговор:

Според чл. 173, ал. 8 от КТ работодателят е длъжен да разреши платения годишен отпуск на работника или служителя, когато той е поискан за периода, посочен в графика, освен ако ползването му е отложено по реда на чл. 176. Следователно задължението на работодателя да разреши ползване на поискан от работника или служителя платен годишен отпуск е само когато отпусъкът е поискан за периода, посочен в графика.

ка. Ако работникът или служителят пожелае "да ползва платен отпуск при необходимост" за период, който не е посочен в графика, работодателят не е длъжен, но ако прецени, може да разреши ползването. Освен това "при необходимост", извън периодите, посочени в графика за отпуските, може по искане на работника или служителя и с разрешение на работодателя да се ползва и неплатен отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ, като неплатеният отпуск до 30 работни дни в една календарна година се признава за трудов стаж съгласно чл. 160, ал. 3 от КТ.

Взема ли се предвид времето на майчинството при определяне на т.нар. "клас"?

Отговор:

На основание чл. 12, ал. 1 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ) се заплаща допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит на същата, сходна или със същия характер работна длъжност или професия в процент върху основната работна заплата, определена с индивидуалния трудов договор, като спазват изискванията на чл. 12, ал. 4 и 5 от наредбата. Съгласно чл. 12, ал. 4, т. 1 от НСОПЗ при определяне размера на допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит работодателят отчита и трудовия стаж на работника или служителя, придобит в друго предприятие по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда на същата, сходна или със същия характер работа, длъжност или професия. Съгласно чл. 12, ал. 5 от НСОПЗ условията, при които се зачита сходният характер на работата, длъжността или професията по ал. 4, се определят с колективен трудов договор на браншово равнище или с вътрешните правила за работната заплата в предприятието. Този трудов стаж работодателят отчита на база вписаната информация от трудовата книжка. В случай че работодателят определя размера на допълнителното

Работя по ТД от 11 години, на постоянен договор сгм. Не съм МОЛ, но работя с приходни ордери. В момента имам по-добро предложение от друг работодател, с по-високо възнаграждение. Длъжна ли съм да подам предизвестие от 1 месец? Имам ли друга възможност за по-бързо напускане? Мога ли да подам заявление от днес и от утре да съм освободена?

Отговор:

В чл. 325, т. 1 от КТ е предвидено, че трудовият договор се прекратява, без която и да е от страните да дължи предизвестие по взаимно съгласие на страните, изразено писмено. Страната, към която е отправено предложението, е длъжна да вземе отношение по него и да уведоми другата страна в 7-дневен срок от получаването му. Ако тя не направи това, смята се, че предложението не е прието.

Съгласно чл. 326, ал. 1 от КТ работникът или служителят може да прекрати трудовия договор, като отправи писмено предизвестие до работодателя.

Срокът на предизвестие при прекратяване на безсрочен трудов договор е 30 дни, доколкото страните не са уговорили по-дълъг срок, но не повече от 3 месеца. Срокът на предизвестие при прекратяване на срочен трудов договор е 3 месеца, но не повече от остатъка от срока на договора - ал. 2 на чл. 326 от КТ.

За работниците и служителите, които заемат материално-отчетнически длъжности, в случай че предаването на повереното имущество не може да се извърши в 30-дневния срок по ал. 2, времето за предаване може да се удължи, но не повече от 2 месеца общо с предизвестие - ал. 3 на чл. 326 от КТ. Няма пречка трудовият ви договор да бъде прекратен по взаимно съгласие, ако работодателят ви е съгласен.

Нови правила за работа с касовите апарати

СНИМКИ SHUTTERSTOCK

От 14 години работя в едно и също предприятие. В началото на март 2011 г. ме назначиха по заместване на колежка, излязла в неплатен отпуск за период от 6 месеца. Моята предишна длъжност беше една, сега заемам друга, но проблемът е, че на старата ми длъжност заплатата ми беше по-висока от заплатата, която ще взимам сега по заместване. Интересува ме дали е редно да

ми се намалява заплатата в такъв случай? Не би ли трябвало да се запази старата ми заплата, без да се изменя?

Отговор:

Съгласно разпоредбата на чл. 259 от Кодекса на труда (КТ), когато работник или служител изпълнява длъжност или работа на отсъстващ работник или служител, той ползва правата за тази длъжност или работа, включително и трудовото възнаграждение, ако това е по-благоприятно за него. Ако той изпълнява през това време и своята работа или длъжност, има право и на допълнително трудово възнаграждение, което се уговаря между страните по трудовото правоотношение. От тези права не може да се ползва работник или служител, който по длъжност е заместник на отсъстващия. От това може да се направи извод, че по смисъла на чл. 259 от КТ вътрешно заместване се осъществява, когато работникът или служителът изпълнява длъжността или работата на друг работник или служител от същото предприятие, който отсъства за по-дълъг период от време от работното място, без значение причината за отсъствие. В случай че служителът изпълнява само длъжността на отсъстващия служител, той ползва всички права за тази длъжност, вкл. и трудовото възнаграждение, ако това е по-благоприятно за него. Ако трудовото възнаграждение не е по-благоприятно, мнението ни е, че лицето следва да получава трудовото възнаграждение, уговорено в трудовия договор.

► Продължение от миналия четвъртък

3.3. Изменения в реда на бодене на отчетност

3.3.1. Лицата, извършващи продажби на билети или други удостоверителни знаци за услуги, са длъжни да водят книга (регистър) за дневните продажби на билети/удостоверителни знаци. Книгата (регистърът) съдържа брой на продадените билети, начален и краен номер на продадени билети по номинали и общ оборот за деня (чл. 39а, ал. 1 от наредбата)

Освен това лицето, извършващо продажбите, трябва да съхранява в търговския обект копие от документ за получените ценни книжа, издаден по реда на НУРОКЦК (чл. 39а, ал. 1 от наредбата).

3.3.2. Изменения в отчетността на лице, което извършва продажби на течни горива чрез ЕСФП:

Съгласно новосъздадената ал. 4 към чл. 39 от наредбата лице, което извършва продажби на течни горива чрез ЕСФП, е задължено да вписва в книгата за дневните финансови отчети показанията на броячите или на друго средство за измерване преди пускане на всекидневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП;

след закупуване и въвеждане в експлоатация на ЕСФП с дистанционна връзка отпада задължението по досегашния ред за подаване на данни за оборотите по електронен път при използване на универсален електронен подпис чрез попълване на данни или изпращане на файл чрез WEB базирано приложение на интернет страницата на НАП (отменени предишни ал. 6 и ал. 7 към чл. 39 от наредбата). Това е така, защото тези данни ще се формират и предават автоматично по дистанционната връзка.

3.4. Нови реквизити на касовата бележка

Съгласно изречение трето от т. 8 към раздел I от Приложение № 1 от наредбата "Свободен текст в рамките на фискална касова бележка се маркира със знак "#" на първата и последната позиция на реда". Това изискване се въвежда с цел да се различават свободните текстове, които имат описателен характер, от тези, съдържащи фискална информация, която трябва да се натрупва във ФП. В момента много често измама е фискалният бон на клиента да бъде създаден изцяло от редове със свободен текст, чрез които се имитира фискална касова бележка, но тази информация не по-

стъпва във ФП;

графично фискално лого в края на фискалните бонове, с очертанията на картата на България и надпис BG в него (чл. 26, ал. 1, т. 10 и Приложение № 18 от наредбата). Целта е да се акцентира на факта, че това е фискален бон, какъвто трябва да бъде издаден на клиента при приключване на сметката. Съобщение "ФИСКАЛЕН БОН" се отпечатва също в края на отчетите на ФП и дневния финансов отчет с нулиране и запис във ФП;

контролно число на документа, с което завършва всеки отпечатан документ. Това число се генерира автоматично при създаването на всеки документ (чл. 26, ал. 1, т. 13 от наредбата). При стартиране на дневен финансов отчет с нулиране се генерира автоматично общо контролно число на информацията в КЛЕН за деня, включително този отчет. Това число се отпечатва в края на дневния отчет и се записва в служебна област на фискалната памет на устройството. По това число може да се извършва верификация на записана вече на същото устройство КЛЕН. С въвеждането на контролното число се цели защита на данните от манипулация.

Внимание:

Контролно число се отпечатва само в случаите на работа на фискалното устройство с КЛЕН.

3.5. Регистриране на продажби, извършвани от заложни къщи (чл. 29, ал. 4 от наредбата)

За продажби, извършвани от лице, осъществяващо дейност като заложна къща, и когато регистрацията се извършва на ФУ на заложната къща, устройството се

програмира така, че продажбите на доверителите да се регистрират в един департамент с обобщено наименование "ЗАЛОЖЕНА ВЕЩ". Това е така, защото продажбите се извършват от името и за сметка на множество различни физически лица, чиито данни не може да бъдат въведени като отделни департаменти или артикули. При този начин на програмиране в края на деня в департамент "ЗАЛОЖЕНА ВЕЩ" ще бъде натрупан сумарен оборот за деня от всички продажби, които са извършени за сметка на лицата, собственици на заложените вещи.

3.6. Издаване на "сторно" касова бележка от кочан (изм. чл. 31, ал. 1, т. 1 от наредбата)

По досегашния ред за извършване на корекция след приключване на сметката при използване на ФУ се изискваше издаване на "сторно" касова бележка от кочан. С изменението на наредбата лицето, използващо ФУ, може да направи избор между това да издаде "сторно" касова бележка от кочан или да отпечата такава на принтер. Този принтер обаче трябва да не е фискален принтер и не трябва да влиза в състава на ФУ по смисъла на наредбата. Второто копие на отпечатаната на принтер "сторно" касова бележка трябва да се прошнурова и да се оформи като кочан в последователността на издаването на копията.

4. Срокове за въвеждане на фискални устройства с дистанционна връзка

Съгласно § 59, ал. 1 от ПЗР на наредбата са определени различни срокове за осъществяване на дистанци-

онна връзка за три отделни групи лица:

1. лицата, задължени да използват ЕСФП - в срок до 31.12.2010 г.;

2. регистрираните по ЗДДС лица, попадащи в т. 1 - в срок до 30.09.2011 г.;

3. всички други лица, попадащи в т. 1 или 2 - в срок до 31.03.2012 г.

Внимание:

До закупуване и въвеждане в експлоатация на ФУ, отговарящо на изискванията за дистанционна връзка, задължените лица използват ФУ от модели, одобрени преди изменението на наредбата, като прилагат досегашния ред за регистриране и отчитане на продажбите в търговски обекти, включително по отношение изискванията към ФУ, въвеждането във/извеждането им от експлоатация. Това обаче може да става до изтичането на посочените по-горе срокове за съответното лице (§ 59, ал. 2 от ПЗР на наредбата).

При постоянна липса на дистанционна връзка от страна на мобилния оператор поради липса на покритие задължените лица използват ФУ от модели, одобрени преди изменението на наредбата, като прилагат досегашния ред за регистриране и отчитане на продажбите в търговски обекти, включително по отношение изискванията към ФУ, въвеждането във/извеждането им от експлоатация. Работата с тези устройства е разрешена до осигуряване на покритие от мобилните оператори (§ 59, ал. 3 от ПЗР на наредбата).

Материалите са подготвени от "Рконсулт" ЕООД

Консултантите са готови да отговорят на читателски въпроси на radonov@gmail.com

Ябълка срещу къпина

iPhone и BlackBerry са най-популярните марки телефони сред световните звезди

Когато Бритни Спийърс влезе в клиника за лечение на наркотична зависимост, на всички папарашки снимки присъстваха два елемента: цигара и мобилният телефон. А каква по-добра реклама за производителя на телефона от горещите и екстравагантни снимки на гологлавата певица с цигара в уста и лилави кръгове под очите? Дори и да искаха нямаше да могат да измислят по-добра маркетингова стратегия.

Бритни обаче не е добра рекламна инвестиция: тя сменя телефона си, както сменя цвета или дължината на косата си - през ръцете ѝ са минали BlackBerry 8310, 8700c, 8700G и Curve LG enV, Sidekick LX, BlackBerry, Samsung u740 и т.н.

Вносителите у нас може още да не са се усетили, но по света вече се превръща в тенденция звездите да получават телефони като подарък, защото това е добър и почти безплатен маркетингов трик. Съвремен-

iPhone до гроб

► Актърът Тони Къртис ("Слагкият аромат на успеха", "Някои го предпочитат горещо") почина на 85 години миналата година и изрично беше наредил да бъде погребан с любимия си iPhone.

► Звездата тийнейджър Майли Сайърс се късне в своя iPhone, който винаги я съпровожда. Тя остана негов фен, докато Линдзи Лоан и Парис Хилтън го отхвърлиха след кратък изпитателен период.

► Но най-върлият i-фен измежду звездите със сигурност е Царят на Twitter Аштън Къчър. Той е любимец на всички сериозни гами, които считат, че мястото на мъжа в живота на жената е някъде между гамската чанта и новите обувки.

ната ни култура толкова силно се влияе от пристрастията на знаменитостите, че може да накара хиляди хора да купят телефона на своя идол. Ако не можеш да си позволиш чифт обувки на Кристиан Лубутен или последния "Мерцедес Бенц", поне можеш да си купиш телефона на Парис Хилтън или Брад Пит.

Това кара производителите на телефони да привличат звездите.

менности. Motorola например плаща на звезди като Дейвид Бекъм и Уайклиф Джийн само за да използват продуктите им.

Бизнес елегантност срещу изчистена модерност

Звездите сменят мобилните си телефони по няколко пъти в годината, но към самата марка се отнасят по-лоялно. Когато Apple пушна на пазара своя iPhone, стотици, ако не и хиляди знаменитости счехото едва ли не за свой дълг да се сдобият с тази новост. Модните списания печатаха във всеки свой брой колони със снимки, в които тази или онази звезда звъни по iPhone на своя продуцент и просто гордо го държи в ръка.

Ако си мислите обаче, че iPhone царува из холивудските кръгове - лъжете се. С течение на времето славата на iPhone позалезе. Сега телефон на Apple може да се види само в ръцете на тези знаменитости, на които наистина е допаднал. Впрочем те съвсем не са малко, но дори появата на iPhone 4 не измени твърде тяхното количество.

С относителното отшумяване на i-модата се питаме какво го сменяха "изменниците". Отговорът е очевиден: в повечето случаи това бяха телефоните BlackBerry на компанията Research in Motion.

Президентско рамо

BlackBerry даже беше предмет на обсъждане в президентската изборна надпревара в САЩ. Фактът, че Обама често го използва, му създаде репутацията на технически грамотен, макар че неговият модел 8700 се счита за остарял. Неговият съперник

Джон Маккейн предпочита по-новия BlackBerry Curve. По-късно президентът влезе в конфронтация едва ли не с всички обитатели на Белия дом заради любимия си телефон. Охраната му забрани да изпраща SMS от него. Все пак Обама надделя: специална програма на Sectera Edge от General Dynamics му подsigурява защита от всякакви подслушвания и прехващания и му позволява да изпраща своите съобщения.

Деми Мур демонстрира същия вкус като президента. Тя дори споделя, че без своя BlackBerry се чувства напълно загубена. Мадона често е снимана на излизане от спортната зала заедно с двата си BlackBerry апарата. Казват, че дори кралицата на Англия има BlackBerry - подарък от английския оператор Vodafone.

Кой какво ползва

Парис Хилтън се появи с новия си BlackBerry на неотдавнашното си реалити шоу "Новият най-добър приятел за Парис". Ослепителният блясък на кристалите Сваровски, с които той е гарниран, действат като магнит на папарите.

Притежатели на BlackBerry са още Брад Пит, Киара, Пъф Деди, Камърън Диас, Ким Кардашян, Виктория Бекъм, Кейт Хъдсън, Хилари Дъф, Рианна, Хали Бери, Ева Мендес, Никол Ричи и Ашли Симпсън. Списъкът на звезди може да бъде продължен до безкрайност - както е видно от специално създадената уебстраница, която залива с безконечен брой доказателствени снимки: celebrityblackberrysightings.com

Платинена мобилност

► Ронан Кийтинг и Дейвиг Бекъм от години залагат на Vertu - гъщерна фирма на Nokia, която произвежда само луксозни мобилни апарати. Със златно или с платинено покритие, различните модели може да имат цени и до 50 хил. EUR. Това май е гостатъчна причина да не може да си ги набави кой да е. В голямата си част обаче звездите залагат на изпитаната класика вместо на луксозни дизайнерски мобилни, чието придобиване спойно може да прескочи милионната граница в евро. Украсени с гуаманти уникални, мобилни от платина или злато в Холивуд рядко се срещат. Звездите гласуват най-многократно: едно обикновено BlackBerry е много по-угодно.

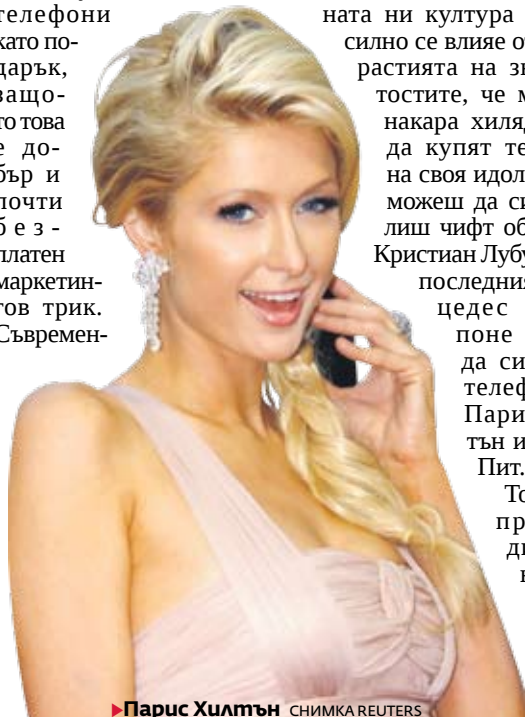
Някои са с протри

Ева Лонгория не желае да се "самоопредели": тя притежава както BlackBerry, така и Samsung Blackjack II. Дали пък звездата не разграничава по този начин професията от личния

живот?

Едно е ясно: производителите на телефони правят всичко възможно, за да подкупят звездите да използват техните апарати. LG Electronics организира ваканции в специални курортни домове за звездите, където те трябва да използват нейни телефони. Sony Ericsson раздава телефони на участниците по време на Седмицата на модата в Ню Йорк. Nokia привлича звезди към свои проекти като филма Nokia Productions, направен изцяло от потребители. Palm пък използваша церемонията по връчването на Emmi, на която множество актьори се появиха с популярния модел Centro. И въпреки че могат да получат който си поискат телефон, звездите имат своите предпочитания. И тези предпочитания често определят тренда на пазара.

Теогора Мусева

► Парис Хилтън СНИМКА REUTERS

► Барак Обама СНИМКА BLOOMBERG